

I

(EY:n ja Euratomin perustamissopimuksia soveltamalla annetut säädökset, joiden julkaiseminen on pakollista)

ASETUKSET

NEUVOSTON ASETUS (EY) N:o 1099/2009,

annettu 24 päivänä syyskuuta 2009,

eläinten suojelusta lopetuksen yhteydessä

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 37 artiklan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon ⁽¹⁾,

ottaa huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽²⁾,

on kuullut alueiden komiteaa,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Eläinten suojelusta teurastus- tai lopetushetkellä 22 päivänä joulukuuta 1993 annetussa neuvoston direktiivissä 93/119/EY ⁽³⁾ säädetään yhteisistä vähimmäisvaatimuksista, jotka koskevat eläinten suojelua teurastus- tai lopetushetkellä Euroopan yhteisössä. Mainittua direktiiviä ei ole merkittävästi muutettu sen hyväksymisen jälkeen.

(2) Lopetus voi aiheuttaa eläimelle kipua, tuskaa, pelkoa ja muuta kärsimystä, vaikka olosuhteet olisivat teknisesti parhaat mahdolliset. Eräät lopetukseen liittyvät toiminnot voivat aiheuttaa stressiä, ja kaikki tainnutusmenetelmät

ovat tietyiltä osin puutteellisia. Alan toimijoiden tai kenen tahansa eläinten lopetukseen osallistuvan henkilön olisi toteutettava tarvittavat toimenpiteet eläinten kivun välttämiseksi ja tuskan ja kärsimyksen minimoimiseksi teurastuksen ja lopetuksen yhteydessä ottaen huomioon alan parhaat toimintatavat ja tällä asetuksella sallitut menetelmät. Näin ollen kivun, tuskan tai kärsimyksen aiheuttamista olisi pyrittävä välttämään, jos alan toimija tai kuka tahansa eläinten lopetukseen osallistuva henkilö jättää noudattamatta jotakin tämän asetuksen vaatimusta tai käyttää sallittuja mutta ei viimeisintä kehitystä edustavia menetelmiä ja siten aiheuttaa laiminlyönnin seurauksena tai tietoisesti eläimille kipua, tuskaa tai kärsimystä.

(3) Eläinten suojelu teurastus- tai lopetushetkellä on kuulunut yhteisön oikeuden piiriin vuodesta 1974, ja sääntelyä vahvistettiin tuntuvasti direktiivillä 93/119/EY. Direktiivin täytäntöönpanossa on kuitenkin havaittu suuria eroja jäsenvaltioiden välillä, ja esille on tuotu huomattavia hyvinvointipuutteita ja eroavaisuuksia, jotka voivat vaikuttaa alan toimijoiden kilpailukykyyn.

(4) Eläinten hyvinvointi on yhteisön arvo, joka on vahvistettu Euroopan yhteisön perustamissopimukseen liitettyssä pöytäkirjassa (N:o 33) eläinten suojelusta ja hyvinvoinnista, jäljempänä 'pöytäkirja N:o 33'. Eläinten suojelu teurastus- tai lopetushetkellä on yleistä kiinnostusta herättävä asia ja vaikuttaa siihen, miten kuluttajat suhtautuvat maataloustuotteisiin. Lisäksi eläinten suojelun parantaminen teurastus- tai lopetushetkellä vaikuttaa myönteisesti lihan laatuun ja välillisesti työturvallisuuteen teurastamoissa.

(5) Kansallinen lainsäädäntö, joka koskee eläinten suojelua niiden teurastus- tai lopetushetkellä, vaikuttaa kilpailuedellytyksiin ja vastaavasti Euroopan yhteisön perustamissopimuksen liitteessä I mainittujen eläinperäisten tuotteiden sisämarkkinoiden toimintaan. Yhteisten sääntöjen vahvistaminen on tarpeen kyseisten tuotteiden sisämarkkinoiden asianmukaisen kehittymisen varmistamiseksi.

⁽¹⁾ Lausunto annettu 6. toukokuuta 2009 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).

⁽²⁾ Lausunto annettu 25. helmikuuta 2009 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).

⁽³⁾ EYVL L 340, 31.12.1993, s. 21.

- (6) Elintarvikelainsäädäntöä koskevista yleisistä periaatteista ja vaatimuksista, Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen perustamisesta sekä elintarvikkeiden turvallisuuden liittyvistä menettelyistä 28 päivänä tammikuuta 2002 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 178/2002⁽¹⁾ perustettu Euroopan elintarviketurvallisuusviranomainen (EFSA) on antanut kaksi lausuntoa tiettyjen eläinlajien tainnutukseen ja lopetukseen käytettävien tärkeimpien menetelmien hyvinvointinäkökohdista: vuonna 2004 annettiin lausunto keskeisten kaupallisten eläinlajien tainnuttamisessa ja lopetuksessa käytettävien tärkeimpien menetelmien hyvinvointinäkökohdista, ja vuonna 2006 annettiin lausunto kaupallisesti tarhattujen hirvieläinten, vuohien, kanien, strutsien, ankkujen, hanhien ja viiräisten tainnuttamisessa ja lopetuksessa käytettävien tärkeimpien menetelmien hyvinvointinäkökohdista. Yhteisön oikeutta tällä alalla olisi saatettava ajan tasalle näiden tieteellisten lausuntojen huomioon ottamiseksi. Suosituksia luopua hiilidioksidin käytöstä sikojen osalta ja vesitainnutuksen käytöstä siipikarjan osalta ei ole sisällytetty tähän asetukseen, koska vaikutustenarviointi osoitti, että nämä suositukset eivät ole EU:ssa tällä hetkellä taloudellisesti toteuttamiskelpoisia. Tätä keskustelua on kuitenkin tärkeää jatkaa vastaisuudessa. Komission olisi laadittava ja toimitettava sitä varten Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomus erilaisista siipikarjan tainnutusmenetelmistä ja erityisesti monista vesitainnutusmenetelmistä, joissa tainnutetaan useita lintuja kerralla. Eräät muut suositukset olisi jätettävä tämän asetuksen ulkopuolelle siitä syystä, että ne koskevat teknisiä parametreja, joiden paikka on täytäntöönpanotoimenpiteissä tai yhteisön ohjeissa. Viljeltyjä kaloja koskevia suosituksia ei ole sisällytetty tähän asetukseen, koska niiden osalta on tarpeen hankkia lisää tieteellisiä lausuntoja ja taloudellisia arviointeja.
- (7) Maailman eläintautijärjestö (OIE) hyväksyi vuonna 2007 maaeläinten terveyttä koskevan säännösten, joka sisältää eläinten teurastusta ja tautien torjumiseen liittyvää eläinten lopetusta koskevia ohjeita. Kyseisissä kansainvälisissä ohjeissa annetaan suosituksia eläinten käsittelystä, liikkumisen rajoittamisesta, tainnuttamisesta ja verenlaskusta teurastamoissa sekä eläinten lopetuksesta tarttuvien tautien leviämisen estämiseksi. Nämä kansainväliset ohjeet olisi myös otettava huomioon tässä asetuksessa.
- (8) Direktiivin 93/119/EY hyväksymisen jälkeen teurastamoihin sovellettavaa yhteisön elintarviketurvallisuuslainsäädäntöä on muutettu perusteellisesti elintarvikehygieniasta 29 päivänä huhtikuuta 2004 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 852/2004⁽²⁾ ja eläinperäisiä elintarvikkeita koskevista erityisistä hygieniasäännöistä 29 päivänä huhtikuuta 2004 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 853/2004⁽³⁾. Mainituissa asetuksissa painotetaan elintarvikealan toimijoiden vastuuta elintarvikkeiden turvallisuudesta. Teurastamoihin sovelletaan myös ennakkohyväksyntämenettelyä, jossa toimivaltainen viranomaisen tarkastaa, että laitokset vastaavat rakennustavaltaan, tilojen sijoittelultaan ja välineistöltään elintarviketurvallisuuteen liittyviä teknisiä määräyksiä. Eläinten hyvinvointiin liittyvät näkökohdat olisi otettava entistä paremmin huomioon teurastamoiden rakennustavassa, tilojen sijoittelussa ja välineistössä.
- (9) Elintarvikeketjuun liittyvä virallinen valvonta on myös organisoitu uudelleen rehu- ja elintarvikelainsäädännön sekä eläinten terveyttä ja hyvinvointia koskevien sääntöjen mukaisuuden varmistamiseksi suoritetusta virallisesta valvonnasta 29 päivänä huhtikuuta 2004 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 882/2004⁽⁴⁾ ja ihmisravinnoksi tarkoitettujen eläinperäisten tuotteiden virallisen valvonnan järjestämistä koskevista erityissäännöistä 29 päivänä huhtikuuta 2004 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 854/2004⁽⁵⁾.
- (10) Tuotantoeläinten lopetusolosuhteilla on suoria tai välillisiä vaikutuksia elintarvikkeiden, rehujen tai muiden tuotteiden markkinoihin sekä alan toimijoiden kilpailukykyyn. Siksi lopetukseen liittyvien toimien olisi kuuluttava yhteisön oikeuden soveltamisalaan. Toisaalta perinteisiä tuotantoeläimiä, kuten hevosia, aaseja, nautaeläimiä, lampaita, vuohia ja sikoja voidaan pitää myös muussa tarkoituksessa, esimerkiksi lemmikki- ja näyttöeläiminä tai työntekoa tai urheilua varten. Kun tällaisten lajien eläinten lopetus johtaa elintarvikkeiden tai muiden tuotteiden saamiseen, toimintojen olisi kuuluttava tämän asetuksen soveltamisalaan. Vastaavasti kannan sääntelemiseksi tapahtuvan villi- tai kulkueläinten lopetuksen ei pitäisi kuulua tämän asetuksen soveltamisalaan.
- (11) Kalojen fysiologiset ominaisuudet poikkeavat merkittävästi maaeläinten ominaisuuksista, ja viljelykalojen teurastus- ja lopetusolosuhteet ovat hyvin toisenlaiset varsinkin tarkastusmenettelyn osalta. Lisäksi kalojen tainnuttamista on tutkittu huomattavasti vähemmän kuin muiden tuotantoeläinten tainnuttamista. Kalojen suojelemiseksi lopetuksen yhteydessä olisi vahvistettava erilliset normit. Siksi kalojen osalta olisi tässä yhteydessä säädettävä vain pääperiaatteesta. Yhteisön myöhemmin tekemien aloitteiden olisi perustuttava EFSA:n tekemiin kalojen teurastusta ja lopetusta koskeviin tieteellisiin riskinarviointeihin ja niissä olisi otettava huomioon sosiaaliset, taloudelliset ja hallinnolliset vaikutukset.

⁽¹⁾ EYVL L 31, 1.2.2002, s. 1.

⁽²⁾ EUVL L 139, 30.4.2004, s. 1.

⁽³⁾ EUVL L 139, 30.4.2004, s. 55.

⁽⁴⁾ EUVL L 191, 28.5.2004, s. 1.

⁽⁵⁾ EUVL L 226, 25.6.2004, s. 83.

- (12) Ankaraa kipua kärsivien tuotantoeläinten lopetus on eettinen velvollisuus, jos kivun lievittämiseen ei ole taloudellisesti kannattavaa keinoja. Useimmissa tapauksissa eläimet voidaan lopettaa asianmukaiset hyvinvointinäkökohdat huomioon ottaen. Poikkeustapauksissa, kuten onnettomuustilanteissa syrjäisessä paikassa, jossa pätevää henkilöstöä ja asianmukaisia välineitä ei voida tuoda eläinten luokse, kaikkien hyvinvointisäännösten noudattaminen voisi pidentää eläinten kärsimystä. Siksi on eläinten edun mukaista jättää hätälopetus tiettyjen tämän asetuksen säännösten soveltamisen ulkopuolelle.
- (13) Eläimet voivat joskus olla vaaraksi ihmisen hengelle, aiheuttaa vakavia vammoja tai levittää tappavia tauteja. Näitä vaaroja ehkäistään tavallisesti rajoittamalla asianmukaisesti eläinten liikkumista, mutta joissakin olosuhteissa voi riskien torjumiseksi myös olla tarpeen lopettaa vaarallisia eläimiä. Tuolloin lopetusta ei kiireellisyydestä johtuen aina voida suorittaa hyvinvoinnin kannalta parhaissa olosuhteissa. Siksi tällaisissa tapauksissa on tarpeen poiketa tainnuttamista tai välitöntä lopetusta koskevista velvoitteista.
- (14) Metsästys- tai virkistyskalastustoimintaa harjoitetaan tilanteissa, joissa lopetus tapahtuu hyvin erilaisissa olosuhteissa kuin tuotantoeläinten lopetus, ja metsästystä säädelään erityislainsäädännöllä. Sen vuoksi metsästyksen tai virkistyskalastuksen aikana tapahtuvan lopetuksen jättäminen tämän asetuksen soveltamisalan ulkopuolelle on tarkoituksenmukaista.
- (15) Pöytäkirjassa N:o 33 korostetaan myös tarvetta kunnioittaa uskonnollisiin rituaaleihin, kulttuuriin ja alueellisiin perinteisiin liittyviä jäsenvaltioiden lakeja tai hallinnollisia määräyksiä ja tapoja, kun esimerkiksi maatalouteen ja sisämarkkinoihin liittyviä yhteisön politiikkoja muotoillaan ja pannaan täytäntöön. Sen vuoksi on tarkoituksenmukaista jättää tämän asetuksen soveltamisalan ulkopuolelle kulttuuritapahtumat, joiden perimmäistä olemusta eläinten hyvinvointiin liittyvien vaatimusten noudattaminen muuttaisi.
- (16) Lisäksi kulttuuriperinteisiin liittyy peritty, vakiintunut tai totuttu ajattelu-, toiminta- tai käyttäytymismalli, johon sisältyy ajatus jostakin edeltävien sukupolvien välittäjästä tai heiltä saadusta. Perinteet auttavat ylläpitämään kestäviä sosiaalisia siteitä sukupolvien välillä. Jos tällainen toiminta ei vaikuta eläinperäisten tuotteiden markkinoihin eikä sen päämääränä ole tuotanto, tällaisten tapahtumien aikana suoritettava eläinten lopetuksen jättäminen tämän asetuksen soveltamisalan ulkopuolelle on tarkoituksenmukaista.
- (17) Siipikarjan, kanien ja jänisten teurastaminen omaan kulutukseen yksityistaloudessa tapahtuu sellaisessa mittakaavassa, että se ei todennäköisesti vaikuta kaupallisten teurastamoiden kilpailukykyyn. Tällaisten toimintojen harvahtaminen ja valvonta edellyttäisi lisäksi viranomaisilta työpanosta, joka ei olisi suhteessa mahdollisen ongelman suuruuteen. Tästä syystä tämän asetuksen soveltaminen näihin toimintoihin ei ole tarkoituksenmukaista.
- (18) Direktiivillä 93/119/EY säädettiin tainnutusta koskevasta poikkeuksesta teurastamossa tapahtuvan uskonnollisen teurastuksen yhteydessä. Koska jäsenvaltioiden erilaisista olosuhteista johtuen uskonnolliseen teurastukseen liittyvät yhteisön säännökset on saatettu osaksi kansallista lainsäädäntöä eri tavoin ja koska kansallisissa säännöissä otetaan huomioon näkökohtia, jotka menevät tämän asetuksen tarkoitusta pidemmälle, on tärkeitä, että ennen teurastusta tapahtuvaa eläinten tainnutusta koskeva poikkeus säilytetään niin, että kullekin jäsenvaltiolle jätetään kuitenkin tietty määrä toimivaltaa. Näin ollen tässä asetuksessa kunnioitetaan Euroopan unionin perusoikeuskirjan 10 artiklassa vahvistettua uskonnon vapautta ja oikeutta tunnustaa uskontoa tai vakaumusta jumalanpalveluksissa, opettamalla, hartaudenharjoituksissa ja uskonnollisiin menoihin.
- (19) Siitä, että selkärangaiset eläimet ovat tuntevia olentoja, on riittävästi tieteellistä näyttöä ja niiden olisi sen vuoksi kuuluttava tämän asetuksen soveltamisalaan. Matelijoita ja sammakkoeläimiä ei tarhata yleisesti yhteisössä, joten niiden sisällyttäminen tämän asetuksen soveltamisalaan olisi epätarkoituksenmukaista tai suhteetonta.
- (20) Monet lopetusmenetelmät ovat eläimille kivuliaita. Tainnuttamisen on sen vuoksi tarpeen tuntemiskyvyn menetyksen ja tajuttomuuden aikaansaamiseksi ennen lopetusta tai samanaikaisesti lopetuksen kanssa. Eläimen tiedottomuuden ja tuntemiskyvyttömyyden mittaaminen on monimutkaista, ja se on tehtävä tieteellisesti hyväksytyin menetelmin. Menettelyn tehokkuutta käytännön olosuhteissa olisi kuitenkin seurattava indikaattoreiden avulla.
- (21) Tainnutuksen tehokkuuden seuranta perustuu pääasiassa eläinten tajuissaan olon ja tuntemiskyvyn arviointiin. Eläimen voidaan katsoa olevan tajuissaan, kun se on tuntemiskykyinen ja pystyy hallitsemaan tahdonalaisia liikkeitään. Joitakin poikkeustilanteita lukuun ottamatta, joita ovat sähköinen tai muu lamaannuttaminen, eläimen voidaan olettaa olevan tajuton, kun se ei pysy luonnollisessa seisoma-asennossaan, ei ole hereillä eikä osoita positiivisia tai negatiivisia tunteita, kuten pelkoa tai hermostuneisuutta. Eläimen tuntemiskyvyllä tarkoitetaan pääasiassa sen kykyä tuntea kipua. Yleensä eläimen voidaan olettaa olevan tuntemiskyvytön, kun äänen, hajun, valon tai fyysisen kosketuksen kaltaiset ärsykkeet eivät aiheuta eläimessä mitään refleksiä tai reaktiota.

- (22) Uusia tainnutusmenetelmiä kehitetään ja tulee markkinoille jatkuvasti, jotta eläintuotannon ja lihateollisuuden uusiin haasteisiin voitaisiin vastata. Sen vuoksi on tärkeää, että komissio valtuutetaan hyväksymään uusia tainnutusmenetelmiä säilyttäen samalla eläinten suojelun yhdenmukaisen ja korkean tason.
- (23) Yhteisön ohjeet ovat hyödyllinen väline, jonka avulla alan toimijoille ja toimivaltaisille viranomaisille voidaan antaa tietoa parametreista, joita käyttämällä voidaan varmistaa eläinten suojelun korkea taso taaten samalla alan toimijoille tasapuolisen toimintaympäristön. Sen vuoksi on tarpeen, että komissio valtuutetaan laatimaan tällaiset ohjeet.
- (24) Käyttötavasta riippuen eräät teurastamisen ja lopetuksen yhteydessä käytettävät tainnutusmenetelmät voivat johtaa eläimen kuolemaan siten, että eläimelle ei aiheudu kipua tai että aiheutuva tuska tai kärsimys on vähäistä. Eräät muut tainnutusmenetelmät eivät välttämättä johda eläimen kuolemaan, ja eläin saattaa palata tajuihinsa tai saada tuntemiskykynsä takaisin seuraavan kivuliaan menettelyn aikana. Tällaisia menetelmiä olisi sen vuoksi täydennettävä muilla tekniikoilla, jotka johtavat varmaan kuolemaan ennen eläimen virkoamista. Näin ollen on olennaista täsmentää, mitä tainnutusmenetelmiä on täydennettävä lopetusmenetelmällä.
- (25) Käytännössä eläinten tainnutusolosuhteet ja tainnuttamisen tulokset vaihtelevat useista tekijöistä johtuen. Sen vuoksi tainnuttamisen tuloksia olisi arvioitava säännöllisesti. Tätä tarkoitusta varten alan toimijoiden olisi määriteltävä tainnutusmenetelmiensä tehokkuuden tarkastamista varten edustava otos siten, että eläinryhmän homogeneisuus sekä muut vaikuttavat tekijät, kuten käytetyt välineet ja suorittava henkilöstö, otetaan huomioon.
- (26) Eräiden tainnutustapojen voidaan osoittaa olevan riittävän luotettavia johtamaan peruuttamattomasti eläimen kuolemaan kaikissa olosuhteissa, jos toimitaan tiettyjen keskeisten parametrien mukaan. Tällaisissa tapauksissa tainnutuksen varmistaminen vaikuttaa tarpeettomalta ja suhteettomalta. Sen vuoksi on tarkoituksenmukaista säätää tainnuttamisen varmistamista koskevista poikkeuksista, joita voidaan myöntää toimittaessa tietyin kaupallisin edellytyksin, kun on riittävää tieteellistä näyttöä siitä, että tietty tainnutustapa johtaa peruuttamattomasti kuolemaan kaikkien eläinten kohdalla.
- (27) Eläinten hyvinvointi riippuu pitkälti siitä, miten päivittäiset toiminnot hoidetaan, ja luotettavia tuloksia voidaan saada vain, jos alan toimijat kehittävät seurantavälineitä toimien vaikutusten arvioimiseksi. Sen vuoksi tuotanto-
- ketjun kaikkia vaiheita varten olisi laadittava riskeihin perustuva toimintaohjeisto. Toimintaohjeistoissa olisi esitettävä selkeät tavoitteet, vastuuhenkilöt, toimintatavat ja mitattavissa olevat kriteerit sekä kuvailtava seuranta- ja kirjausmenettelyt. Kutakin tainnutusmenetelmää varten olisi määriteltävä keskeiset parametrit, joita noudattamalla varmistetaan asianmukainen tainnutus kaikkien menettely kohteena olevien eläinten osalta.
- (28) Henkilöstön hyvä koulutus ja ammattitaito parantavat eläinten käsittelyolosuhteita. Eläinten hyvinvointiin liittyvään osaamiseen kuuluu kyseisen eläinlajin peruskäyttötymismallien ja -tarpeiden tuntemus sekä eläimen tajuisaan olemiseen ja tuntemiskyvyn merkkien tunnistaminen. Siihen kuuluu myös käytettävien tainnutusvälineiden tekninen tuntemus. Siksi olisi vaadittava, että tiettyjä teurastukseen liittyviä toimia suorittavalla henkilöstöllä ja niillä, jotka valvovat kausittaista turkiseläinten lopetusta, on todistusta kelpoisuudesta kyseisiin tehtäviin. Kelpoisuustodistuksen vaatiminen muulta eläimiä lopettavalta henkilöstöltä olisi kuitenkin tavoitteisiin nähden suhteetonta.
- (29) Henkilöillä, joilla on usean vuoden työkokemus, voidaan olettaa olevan tietyn tasoinen asiantuntemus. Sen vuoksi tässä asetuksessa olisi oltava kelpoisuustodistusta koskevaan vaatimukseen liittyvä siirtymäsäännös kokeneen henkilöstön osalta.
- (30) Tainnutusvälineet on kehitetty ja suunniteltu tehokkaiksi tietyissä olosuhteissa. Sen vuoksi valmistajien olisi annettava käyttäjille tarkat ohjeet välineiden käytöstä ja kunnossapidosta eläinten hyvinvoinnin parhaan mahdollisen tason saavuttamiseksi.
- (31) Tehokkuuden varmistamiseksi eläinten tainnuttamiseen ja niiden liikkumisen rajoittamiseen tarkoitetut välineet on pidettävä asianmukaisessa kunnossa. Kovassa käytössä olevien välineiden osia saattaa olla tarpeen vaihtaa, ja myös vähän käytettyjen välineiden teho voi heiketä korroosion tai muiden ympäristötekijöiden vaikutuksesta. Eräitä välineitä on lisäksi tarpeen kalibroida tarkkuuden varmistamiseksi. Alan toimijoiden tai kenen tahansa eläinten lopetukseen osallistuvan henkilön olisi siksi toteutettava kunnossapitomenettelyt kyseisiä välineitä varten.
- (32) Eläinten liikkumisen rajoittaminen on välttämätöntä toimijan turvallisuuden vuoksi ja joidenkin tainnutustekniikojen käyttämiseksi asianmukaisesti. Todennäköisesti liikkumisen rajoittaminen kuitenkin aiheuttaa eläimille tuskaa, minkä vuoksi sen pitäisi olla mahdollisimman lyhytaikaista.

- (33) Eläimet voivat kärsiä, jos tainnutus epäonnistuu. Sen vuoksi tässä asetuksessa olisi säädettävä siitä, että asianmukaista varatainnutusvälineistöä on pidettävä saatavilla, jotta eläimille aiheutuisi mahdollisimman vähän kipua, tuskaa tai kärsimystä.
- (34) Se, missä määrin siipikarjaa, kaneja ja jäniksiä teurastetaan toimitettavaksi pieninä lihamäärinä suoraan loppukuluttajalle tai tällaista lihaa suoraan loppukuluttajalle tuoreena lihana toimittaville paikallisille vähittäisliikkeille, vaihtelee jäsenvaltiosta toiseen tätä toimintaa asetuksen (EY) N:o 853/2004 1 artiklan 3 kohdan d alakohdan ja 4 artiklan mukaisesti sääntelevien kansallisten sääntöjen perusteella. On kuitenkin tärkeää varmistaa, että myös mainittuun toimintaan sovelletaan tiettyjä eläinten hyvinvointia koskevia vähimmäisvaatimuksia.
- (35) Eräiden muiden eläinluokkien kuin siipikarjan, kaniin ja jänisten teurastamiseen omaan kulutukseen yksityistaloudessa sovelletaan jo tiettyjä yhteisön vähimmäisvaatimuksia, kuten edeltävää tainnutusta, ja kansallisia sääntöjä. Sen vuoksi on tarkoituksenmukaista varmistaa, että myös tässä asetuksessa vahvistetaan eläinten hyvinvointia koskevat vähimmäisvaatimukset.
- (36) Asetuksessa (EY) N:o 854/2004 säädetään, että laitoksista, joista tiettyjen eläinperäisten tuotteiden tuonti yhteisöön on sallittu, on pidettävä luetteloa. Tämän asetuksen yleiset vaatimukset ja teurastamoja koskevat lisävaatimukset olisi otettava huomioon kyseisessä luettelossa.
- (37) Yhteisö pyrkii edistämään karjaa koskevia korkeita hyvinvointinormeja kaikkialla maailmassa erityisesti kaupan yhteydessä. Se kannattaa OIE:n hyväksymiä eläinten hyvinvointiin, myös eläinten teurastukseen, liittyviä erityisiä normeja ja suosituksia. Nämä normit ja suositukset olisi otettava huomioon määritettäessä tuonnin yhteydessä vastaavuutta tämän asetuksen mukaisten yhteisön vaatimusten kanssa.
- (38) Alan toimijoiden järjestöjen laatimat hyvän toimintatavan oppaat ovat alan toimijoiden kannalta arvokkaita välineitä, jotka helpottavat tiettyjen tässä asetuksessa säädettyjen vaatimusten noudattamista, kuten esimerkiksi toimintaohjeiston kehittämistä ja soveltamista.
- (39) Teurastamot ja niissä käytettävät välineet on suunniteltu tiettyjä eläinluokkia ja teurastusmääriä varten. Jos nämä määrät ylitetään tai välineitä käytetään tarkoituksiin, joihin niitä ei ole suunniteltu, eläinten hyvinvointi vaarantuu. Toimivaltaisille viranomaisille olisi siksi annettava näitä seikkoja koskevat tiedot osana teurastamojen hyväksyntämenettelyä.
- (40) Siirrettävät teurastamot vähentävät tarvetta kuljettaa eläimiä pitkiä matkoja ja voivat siten auttaa eläinten hyvinvoinnin turvaamisessa. Siirrettäviin teurastamoihin liittyy kuitenkin kiinteistä teurastamoista poikkeavia teknisiä rajoituksia, minkä vuoksi teknisiä määräyksiä voi olla tarpeen mukauttaa vastaavasti. Sen vuoksi tässä asetuksessa olisi säädettävä mahdollisuudesta vahvistaa poikkeuksia, joilla siirrettävät teurastamot voidaan vapauttaa teurastamojen tilojen sijoittelua, niiden rakennustapaa ja välineistöä koskevista vaatimuksista. Ennen tällaisten poikkeusten hyväksymistä on tarkoituksenmukaista sallia se, että jäsenvaltiot antavat tai pitävät voimassa siirrettäviin teurastamoihin sovellettavia kansallisia sääntöjä.
- (41) Teurastamojen rakennustapaan, tilojen sijoitteluun ja välineistöön liittyvä tieteellinen tieto lisääntyy ja tekniikka kehittyy jatkuvasti. Sen vuoksi on tärkeää, että komissio valtuutetaan muuttamaan teurastamojen rakennustapaan, tilojen sijoitteluun ja välineistöön liittyviä vaatimuksia säilyttäen samalla eläinten suojelun yhdenmukaisen ja korkean tason.
- (42) Yhteisön ohjeiden avulla alan toimijoille ja toimivaltaisille viranomaisille voidaan antaa teurastamojen rakennustapaan, tilojen sijoitteluun ja välineistöön liittyviä tietoja eläinten suojelun korkean tason varmistamiseksi samalla, kun säilytetään alan toimijoiden tasapuolinen toimintaympäristö. Sen vuoksi on tarpeen, että komissio valtuutetaan antamaan tällaisia ohjeita.
- (43) Teurastus ilman tainnuttamista edellyttää tarkkaa kurkun leikkaamista terävällä veitsellä, jotta eläimen kärsimys olisi mahdollisimman vähäistä. Lisäksi jos eläimen liikkumista ei mekaanisesti rajoiteta leikkaamisen jälkeen, veren poistuminen todennäköisesti hidastuu, mikä pitkittää kärsimystä tarpeettomasti. Naudan-, lampaan- ja vuohensukuiset eläimet ovat yleisimmät tällä menettelyllä teurastettavat lajit. Ilman tainnutusta teurastettavien märehittäjien liikkumista olisi sen vuoksi rajoitettava yksittäin ja mekaanisesti.
- (44) Teurastamoissa olevien eläinten käsittelyyn ja niiden liikkumisen rajoittamiseen liittyvä tieteellinen tieto lisääntyy ja tekniikka kehittyy jatkuvasti. Sen vuoksi on tärkeää, että komissio valtuutetaan muuttamaan teurastusta edeltävään eläinten käsittelyyn ja niiden liikkumisen rajoittamiseen liittyviä vaatimuksia säilyttäen samalla eläinten suojelun yhdenmukaisen ja korkean tason.

- (45) Yhteisön ohjeiden avulla alan toimijoille ja toimivaltaisille viranomaisille voidaan antaa teurastusta edeltävään eläinten käsittelyyn ja niiden liikkumisen rajoittamiseen liittyviä tietoja eläinten suojelun korkean tason varmistamiseksi samalla, kun säilytetään alan toimijoiden tasapuolinen toimintaympäristö. Siksi on tarpeen, että komissio valtuutetaan antamaan tällaisia ohjeita.
- (46) Eräissä jäsenmaissa saatujen kokemusten perusteella erityispätevöityneen henkilön nimeäminen henkilöksi, joka vastaa eläinten hyvinvoinnista ja koordinoi ja seuraa asiaa koskevan toimintaohjeiston täytäntöönpanoa teurastamoissa, on parantanut eläinten hyvinvointia. Tätä toimenpidettä olisi sen vuoksi sovellettava kaikkialla yhteisössä. Eläinten hyvinvoinnista vastaavalla henkilöllä olisi oltava riittävä toimivalta ja tekninen pätevyys, jotta hän voi antaa asiaan liittyviä ohjeita teurastuslinjan henkilöstölle.
- (47) Pienissä teurastamoissa, joiden toiminta on pääasiassa elintarvikkeiden myyntiä suoraan loppukuluttajalle, ei tarvita monimutkaisia johtamisjärjestelmiä tämän direktiivin periaatteiden panemiseksi täytäntöön. Eläinten hyvinvoinnista vastaavan nimeäminen ei siten olisi niiden osalta oikeassa suhteessa tavoitteena oleviin päämääriin nähden, joten tässä asetuksessa olisi säädettävä pieniä teurastamoja koskevasta poikkeuksesta kyseisen vaatimuksen osalta.
- (48) Joukkolopetukseen liittyy usein kriisinhallintaa ja rinnakkaisia painotuksia, kuten eläinten terveys, kansanterveys, ympäristökysymykset tai eläinten hyvinvointi. On tärkeää, että eläinten hyvinvointia koskevia sääntöjä noudatetaan joukkolopetuksen kaikissa vaiheissa, mutta poikkeuksellisissa olosuhteissa sääntöjen noudattaminen voi vaarantaa ihmisen terveyden tai hidastaa merkittävästi taudin hävittämistä ja aiheuttaa sen, että useammat eläimet altistuvat sairaudelle tai kuolevat.
- (49) Toimivaltaisten viranomaisten olisi näin ollen voitava poiketa eräistä tämän asetuksen säännöksistä tapauskohtaisesti, kun eläinten terveystilanne edellyttää eläinten hätälöpetusta ja/tai kun sopivia vaihtoehtoja eläinten hyvinvoinnin parhaan mahdollisen tason saavuttamiseksi ei ole. Tällaiset poikkeukset eivät kuitenkaan saisi muodostua vaihtoehdoksi kunnolliselle suunnittelulle. Tästä syystä suunnittelun tasoa olisi nostettava ja eläinten hyvinvointi otettava asianmukaisesti huomioon valmistussuunnitelmissa.
- (50) Eläintaudeista ilmoittamisesta yhteisössä 21 päivänä joulukuuta 1982 annetun neuvoston direktiivin 82/894/ETY⁽¹⁾ mukaisesti eläintaudeista ilmoittamista koskevissa menettelyissä tiedot taudinpurkauksista toimitetaan eläintautien ilmoitusjärjestelmän (ADNS) kautta. ADNS-järjestelmä ei toimita toistaiseksi erityisiä eläinten hyvinvointiin liittyviä tietoja, mutta sitä voidaan kehittää tähän suuntaan tulevaisuudessa. ADNS-järjestelmän jatkokehittämistä varten olisi tämän johdosta harkittava poikkeusta eläinten hyvinvointiin liittyvästä ilmoittamisveloitteesta, kun on kyse eläinten joukkolopetuksesta.
- (51) Nykyaikaiset eläinten tainnuttamiseen ja niiden liikkumisen rajoittamiseen tarkoitetut välineet ovat ominaisuuksiltaan entistä monipuolisempia ja pidemmälle kehitettyjä, ja niiden käyttö edellyttää erityistaitoja ja analysointikykyä. Jäsenvaltioiden olisi sen vuoksi varmistettava, että toimivaltaisen viranomaisen saatavilla on riittävästi tieteellistä tukea, jota viranomaiset voisivat käyttää, kun eläinten tainnuttamisessa käytettäviä välineitä tai menetelmiä on tarpeen arvioida.
- (52) Kunkin tainnutusmenetelmän teho perustuu keskeisten parametrien hallintaan ja menetelmän säännölliseen arviointiin. Hyvän toimintatavan oppaiden laatiminen toiminta- ja seurantamenetelmistä, joita käytetään eläimiä lopetettaessa, on tärkeää tarjottaessa asianmukaista eläinten hyvinvointia koskevaa opastusta alan toimijoille. Tällaisten oppaiden arviointi edellyttää tieteellistä tietoa, käytännön kokemusta ja sidosryhmien välistä yhteisymmärrystä. Sen vuoksi kussakin jäsenvaltiossa asiantuntijalaitoksen tai -verkoston olisi suoritettava tämä tehtävä yhteistyössä asiaan liittyvien osapuolten kanssa.
- (53) Kelpoisuustodistusten antaminen olisi järjestettävä yhdenmukaisella tavalla. Kelpoisuustodistuksia antavat elimet tai yksiköt olisi sen vuoksi akkreditoitava yhdenmukaisen ja tieteellisesti arvioitujen standardien mukaisesti. Näin ollen tieteellistä tukea 20 artiklan mukaisesti antavan yksikön olisi annettava tarvittaessa lausunto kelpoisuustodistuksia antavien elinten ja yksiköiden suorituskyvystä ja soveltuvuudesta.
- (54) Asetuksessa (EY) N:o 882/2004 säädetään tietyistä toimenpiteistä, joihin toimivaltaisen viranomaisen on ryhdyttävä, jos eläinten hyvinvointiin liittyviä sääntöjä ei ole noudatettu. Näin ollen on tarpeen säätää vain lisätoimenpiteistä, jotka liittyvät nimenomaan tähän asetukseen.
- (55) Asetuksessa (EY) N:o 178/2002 säädetään elintarviketurvallisuusviranomaisen velvollisuudesta tukea sen tehtäväalalla toimivien järjestöjen verkostoitumista, minkä tavoitteena on helpottaa tieteellistä yhteistyötä, tiedonvaihtoa, yhteishankkeiden kehittämistä ja toteuttamista sekä asiantuntemuksen ja parhaiden toimintatapojen vaihtoa elintarvikelainsäädännön alalla.

⁽¹⁾ EYVL L 378, 31.12.1982, s. 58.

(56) Kelpoisuustodistusten antaminen ja koulutus olisi järjestävä yhdenmukaisella tavalla. Siksi tässä asetuksessa olisi säädettävä todistuksiin liittyvistä jäsenvaltioiden velvoitteista ja menettelyistä, joiden mukaisesti kelpoisuustodistuksia annetaan taikka peruutetaan määrääjäksi tai kokonaan.

(57) Euroopan kansalaiset odottavat, että eläimiä teurastettaessa noudatetaan hyvinvointia koskevia vähimmäissääntöksiä. Joillakin aloilla myös kansalliset käsitykset ohjaavat asennoitumista eläimiin, ja joissakin jäsenvaltioissa vaaditaan yhteisön tasolla hyväksytyjä sääntöksiä laajempien hyvinvointisääntösten voimassapitoa tai käyttöönottoa. Eläinten edun nimissä on tarkoituksenmukaista myöntää jäsenvaltioille tiettyä liikkumavaraa pitää voimassa tai joillakin tietyillä aloilla antaa laajempia kansallisia sääntöjä edellyttäen, ettei tästä aiheudu haittaa sisämarkkinoiden toiminnalle.

On tärkeää varmistaa, etteivät jäsenvaltiot käytä tällaisia kansallisia sääntöjä siten, että se häiritsee sisämarkkinoiden asianmukaista toimintaa.

(58) Erällä tämän asetuksen soveltamisaloilla neuvosto tarvitsee lisää tieteellistä, sosiaalista ja taloudellista tietoa ennen yksityiskohtaisten sääntöjen vahvistamista erityisesti viljelykalojen osalta ja mitä tulee nautaeläinten liikkumisen rajoittamiseen ylösalaisin kääntämällä. Näin ollen on tarpeen, että komissio antaa nämä tiedot neuvostolle ennen kuin se ehdottaa muutoksia tämän asetuksen näille aloille.

(59) Teurastamojen tilojen sijoittelu, rakennustapa ja välineistö edellyttävät pitkän aikavälin suunnittelua ja investointeja. Sen vuoksi tässä asetuksessa olisi säädettävä asianmukaisesta siirtymäajasta, jotta teollisuudella olisi riittävästi aikaa sopeutua tässä asetuksessa vahvistettuihin vaatimuksiin. Kyseisen siirtymäkauden ajan olisi pidettävä edelleen voimassa teurastamoiden tilojen sijoitteluun, rakennustapaan ja välineistöön sovellettavat direktiivin 93/119/EY vaatimukset.

(60) Jäsenvaltioiden olisi annettava säännökset tämän asetuksen sääntösten rikkomiseen sovellettavista seuraamuksista ja varmistettava, että ne pannaan täytäntöön. Seuraamusten on oltava tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoitavia.

(61) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän asetuksen tavoitetta eli eläinten hyvinvointia lopetuksen yhteydessä koskevien yhdenmukaisten vaatimusten var-

mistamista, vaan se voidaan tässä asetuksessa ehdotetun toiminnan laajuuden ja vaikutusten vuoksi saavuttaa paremmin yhteisön tasolla, joten yhteisö voi toteuttaa toimenpiteitä perustamissopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti on tarpeen ja asianmukaista antaa tuon tavoitteen saavuttamiseksi erityiset säännöt, jotka koskevat elintarvikkeiden, villan, nahan, turkisten ja muiden tuotteiden tuotantoa varten pidettävien eläinten lopetusta ja siihen liittyviä toimia. Tässä asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen kyseisen tavoitteen saavuttamiseksi.

(62) Tämän asetuksen täytäntöönpanemiseksi tarvittavista toimenpiteistä olisi päätettävä menettelystä komissiolle siirrettyä täytäntöönpanovaltaa käyttäessä 28 päivänä kesäkuuta 1999 tehdyn neuvoston päätöksen 1999/468/EY⁽¹⁾ mukaisesti,

ON ANTANUT TÄMÄN ASETUKSEN:

I LUKU

KOHDE, SOVELTAMISALA JA MÄÄRITELMÄT

1 artikla

Kohde ja soveltamisala

1. Tällä asetuksella vahvistetaan säännöt, jotka koskevat elintarvikkeiden, villan, nahan, turkisten tai muiden tuotteiden tuotantoa varten kasvatettujen tai pidettyjen eläinten lopetusta sekä joukkolopetustarkoituksessa tapahtuvaa eläinten lopetusta ja näihin liittyviä toimia.

Kalojen osalta sovelletaan kuitenkin vain 3 artiklan 1 kohdan vaatimuksia.

2. II lukua, lukuun ottamatta sen 3 artiklan 1 ja 2 kohtaa, III lukua ja IV lukua, lukuun ottamatta sen 19 artiklaa, ei sovelleta hätälopetukseen teurastamon ulkopuolella tai tilanteissa, joissa kyseisten sääntösten noudattaminen aiheuttaisi ihmisen terveyteen tai turvallisuuteen kohdistuvan välittömän ja vakavan riskin.

3. Tätä asetusta ei sovelleta,

a) kun eläimiä lopetetaan

i) toimivaltaisen viranomaisen valvonnassa suoritettavien tieteellisten kokeiden aikana;

⁽¹⁾ EYVL L 184, 17.7.1999, s. 23.

ii) metsästyksen tai virkistyskalastuksen yhteydessä;

iii) osana kulttuuri- tai urheilutapahtumia;

b) kun omistaja teurastaa siipikarjaa, kaneja ja jäniksiä teurastamon ulkopuolella omaan kulutukseensa yksityistaloudessa.

2 artikla

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan

- a) 'lopetuksella' tarkoituksellisesti aikaansaatu prosessia, joka aiheuttaa eläimen kuoleman;
- b) 'liittyvillä toimilla' eläinten lopetuksen yhteydessä ja lopetuspaikassa tapahtuvia toimia, kuten eläinten käsittelyä, säilytystä, liikkumisen rajoittamista, tainnuttamista ja verenlaskua;
- c) 'eläimellä' kaikkia selkärangkaisia eläimiä, lukuun ottamatta matelijoita ja sammakkoeläimiä;
- d) 'hätälopetuksella' sellaisten eläinten lopetusta, jotka ovat loukkaantuneet tai joilla on voimakasta kipua tai kärsimystä aiheuttava sairaus, eikä kipua tai kärsimystä voida käytännössä muulla tavoin lievittää;
- e) 'säilyttämisellä' eläinten pitämistä pilttuissa, karsinoissa, katoissa tai laiumella teurastamotoiminnan yhteydessä;
- f) 'tainnuttamisella' tarkoituksellisesti aikaansaatu tapahtumaa, joka aiheuttaa tuntemiskyvyn menetyksen ja tajuttomuuden kivuttomasti, mukaan luettuina välittömän kuoleman aiheuttavat menetelmät;
- g) 'uskonnollisella rituaalilla' eläinten teurastamiseen liittyvien toimien sarjaa, jonka määrittää uskonto;
- h) 'kulttuuri- tai urheilutapahtumalla' tapahtumaa, joka olennaisesti ja pääasiassa liittyy vakiintuneisiin kulttuuriperinteisiin tai vakiintuneeseen urheilutoimintaan, mukaan luettuina hevoskilpailut ja muunlaiset kilpailut, ja johon ei liity lihan tai muiden eläintuotteiden tuotantoa tai sellainen tuotanto
- on tapahtumaan itseensä verrattuna hyvin vähäistä ja taloudellisesti merkityksetöntä;
- i) 'toimintaohjeistolla' menettelytapoja koskevia kirjallisia ohjeita, joiden tarkoituksena on tietyn tehtävän suorittustavan tai normin yhdenmukaistaminen;
- j) 'teurastuksella' ihmisravinnoksi tarkoitettujen eläinten lopetusta;
- k) 'teurastamolla' maaeläinten teurastukseen käytettävää laitosta, joka kuuluu asetuksen (EY) N:o 853/2004 soveltamisalaan;
- l) 'alan toimijalla' luonnollista tai oikeushenkilöä, jolla on valvonnassaan tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvaa eläinten lopetusta tai siihen liittyviä toimia harjoittava yritys;
- m) 'turkiseläimillä' pääasiassa turkisten tuotantoa varten kasvatettavia nisäkkäitä, joita ovat muuten muassa minkki, hilleri, kettu, pesukarhu, nutria ja tsintsilla;
- n) 'joukkolopetuksella' eläinten lopetusta kansanterveyteen, eläinten terveyteen, eläinten hyvinvointiin tai ympäristöön liittyvistä syistä toimivaltaisen viranomaisen valvonnassa;
- o) 'siipikarjalla' tarhattuja lintuja, mukaan luettuina linnut, joita ei katsota kotieläiminä pidettäväksi linnuiksi mutta joita tarhataan kotieläiminä, lukuun ottamatta sileälästäisiä lintuja;
- p) 'liikkumisen rajoittamisella' kaikkia menettelyjä, joilla ilman vältettävissä olevaa kipua, pelkoa tai levottomuutta rajoitetaan eläimen liikkumista tehokkaasti tainnutuksen tai lopetuksen mahdollistamiseksi;
- q) 'toimivaltaisella viranomaisella' jäsenvaltion keskusviranomaista, jolla on toimivalta varmistaa tämän asetuksen vaatimusten noudattaminen, tai mitä tahansa muuta viranomaista, jolle tuo keskusviranomainen on siirtänyt tällaisen toimivallan;
- r) 'puikotuksella' keskushermostokudoksen ja selkäytimen vaurioittamista kallon sisään pistetyllä pitkittäisellä sauvanmuotoisella välineellä.

II LUKU

YLEISET VAATIMUKSET

3 artikla

Lopetusta ja siihen liittyviä toimia koskevat yleiset vaatimukset

1. Eläimiä tulee varjella vältettävissä olevalta kivulta, tuskalta ja kärsimykseltä lopetuksen ja siihen liittyvien toimien aikana.
2. Edellä olevan 1 kohdan soveltamiseksi alan toimijoiden on toteutettava tarpeelliset toimenpiteet erityisesti sen varmistamiseksi, että
 - a) eläimille tarjotaan fyysinen mukavuus ja suoja erityisesti pitämällä ne puhtaina ja sopivassa lämpötilassa sekä estämällä niitä kaatumasta tai liukastumasta;
 - b) eläimiä suojellaan loukkaantumiselta;
 - c) eläimiä käsitellään ja säilytetään niin, että niiden normaali käyttäytyminen otetaan huomioon;
 - d) eläimissä ei näy merkkejä vältettävissä olevasta kivusta, pelosta tai epänormaalista käyttäytymisestä;
 - e) eläimet eivät joudu pitkään kärsimään ravinnon tai veden puutteesta;
 - f) eläimiä estetään olemasta vältettävissä olevassa vuorovaikutuksessa niiden hyvinvointia häiritsevien muiden eläinten kanssa.
3. Lopetusta ja siihen liittyviä toimia varten tarkoitetut varusteet ja tilat on suunniteltava, rakennettava, pidettävä kunnossa ja niitä on käytettävä niin, että 1 ja 2 kohdassa säädettyjen velvoitteiden täyttäminen voidaan varmistaa odotettavissa olevissa toimintaolosuhteissa kaikkina vuodenaikoina.

4 artikla

Tainnutusmenetelmät

1. Eläimiä saa lopettaa vasta tainnuttamisen jälkeen liitteessä I säädettyjen menetelmien ja näiden menetelmien soveltamiseen liittyvien erityisvaatimusten mukaisesti. Tajuttomuuden ja tuntemiskyvyn menetyksen on säilyttävä eläimen kuolemaan saakka.

Niitä liitteessä I tarkoitettuja menetelmiä, jotka eivät johda välittömään kuolemaan, jäljempänä 'pelkkä tainnutaminen', on seurattava mahdollisimman pian kuoleman varmistava menet-

ly, kuten verenlasku, puikotus, kuoleman aiheuttava sähkövirta tai pitkällinen altistus hapettomuudelle.

2. Liitettä I voidaan muuttaa 25 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen EFSA:n lausunnon perusteella tieteen ja tekniikan kehityksen ottamiseksi huomioon.

Tällaisilla muutoksilla on varmistettava vähintään olemassa olevilla menetelmillä saavutettua tasoa vastaava eläinten hyvinvoinnin taso.

3. Liitteessä I säädettyjä menetelmiä koskevia yhteisön ohjeita voidaan hyväksyä 25 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen.

4. Edellä olevan 1 kohdan vaatimuksia ei sovelleta teurastettaessa eläimiä uskonnollisten rituaalien määrittämiä erityismenetelmiä käyttäen, edellyttäen, että teurastus tapahtuu teurastamossa.

5 artikla

Tainnuttamista koskevat tarkastukset

1. Alan toimijoiden on varmistettava, että tainnutuksesta vastaavat henkilöt tai muu siihen nimetty henkilöstö tekee säännöllisiä tarkastuksia sen varmistamiseksi, että eläimet eivät tainnutusprosessin päättymisen ja kuoleman välisenä aikana osoita mitään merkkejä tajuissaan olemisesta tai tuntemiskyvystä.

Tarkastukset on tehtävä riittävän edustavalle otokselle eläimiä, ja niiden tiheys määritetään ottaen huomioon aikaisempien tarkastusten tulokset ja kaikki tekijät, jotka voivat vaikuttaa tainnutusprosessin tehokkuuteen.

Tarkastusten tuloksen osoittaessa, että eläintä ei ole asianmukaisesti tainnutettu, tainnutuksesta vastaavan henkilön on viipymättä toteutettava 6 artiklan 2 kohdan mukaisesti laaditussa toimintaohjeistossa esitetyt asianmukaiset toimenpiteet.

2. Jos 4 artiklan 4 kohtaa sovellettaessa eläimiä lopetetaan ilman edeltävää tainnutusta, teurastuksesta vastaavien henkilöiden on suoritettava järjestelmällisiä tarkastuksia sen varmistamiseksi, etteivät eläimet osoita mitään merkkejä tajuissaan olostai tuntemiskyvystä ennen niiden liikkumisen rajoittamisen päättymistä eivätkä mitään elonmerkkejä ennen jatkokäsittelyä tai kaltausta.

3. Edellä olevan 1 ja 2 kohdan soveltamiseksi alan toimijat voivat käyttää 13 artiklassa tarkoitetuissa hyvän toimintatavan oppaissa kuvattuja tarkastusmenetelmiä.

4. Tiettyjen tainnutusmenetelmien korkean luotettavuustason huomioon ottamiseksi 1 kohdassa säädettyihin vaatimuksiin voidaan EFSA:n lausunnon perusteella tarvittaessa hyväksyä poikkeuksia 25 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen.

6 artikla

Toimintaohjeisto

1. Alan toimijoiden on suunniteltava etukäteen eläinten lopetus ja siihen liittyvät toimet ja suoritettava ne toimintaohjeiston mukaisesti.

2. Alan toimijoiden on laadittava toimintaohjeisto ja sovellettava sitä sen varmistamiseksi, että lopetus ja siihen liittyvät toimet suoritetaan 3 artiklan 1 kohdan mukaisesti.

Tainnutuksen osalta toimintaohjeistossa on

- a) otettava huomioon valmistajien suositukset;
- b) määriteltävä saatavilla olevan tieteellisen näytön perusteella kunkin tainnutusmenetelmän osalta liitteessä 1 olevassa 1 luvussa säädetty keskeiset parametrit, joilla voidaan varmistaa menetelmän tehokkuus eläinten tainnuttamisessa;
- c) määriteltävä toteutettavat toimenpiteet 5 artiklassa tarkoitettujen tarkastusten osoittaessa, ettei eläin ole asianmukaisesti tainnutettu tai, teurastettaessa eläimiä 4 artiklan 4 kohdan mukaisesti, että eläin osoittaa yhä elonmerkkejä.

3. Tämän artiklan 2 kohdan soveltamiseksi alan toimijat voivat käyttää 13 artiklassa tarkoitetuissa hyvän toimintatavan oppaissa kuvattuja toimintaohjeita.

4. Alan toimijoiden on pyynnöstä asetettava toimintaohjeistonsa toimivaltaisen viranomaisen saataville.

7 artikla

Kelpoisuus ja kelpoisuustodistus

1. Eläinten lopetus ja siihen liittyvät toimet voidaan antaa vain sellaisten henkilöiden tehtäväksi, joilla on tarvittava kelpoisuus suorittaa kyseiset tehtävät aiheuttamatta eläimille välttävissä olevaa kipua, tuskaa ja kärsimystä.

2. Alan toimijoiden on varmistettava, että seuraavia teurastukseen liittyviä toimia suorittavat vain henkilöt, joilla on kyseisiä toimia varten 21 artiklassa tarkoitettu kelpoisuustodistus, joka osoittaa heidän kykynsä suorittaa toimet tämän asetuksen vaatimusten mukaisesti:

- a) eläinten käsittely ja hoito ennen niiden liikkumisen rajoittamista;
- b) eläinten liikkumisen rajoittaminen tainnuttamista tai lopetusta varten;
- c) eläinten tainnuttaminen;
- d) tainnuttamisen tehokkuuden arviointi;
- e) elävien eläinten ripustaminen tai nostaminen;
- f) elävien eläinten verenlasku;
- g) 4 artiklan 4 kohdan mukainen teurastaminen.

3. Turkiseläinten lopetus on suoritettava sellaisen henkilön läsnäollessa ja välittömässä valvonnassa, jolla on 21 artiklassa tarkoitettu kelpoisuustodistus, joka on myönnetty kaikkia hänen valvonnassaan suoritettavia toimia varten, sanotun kuitenkaan rajoittamatta tämän artiklan 1 kohdassa säädetyn veloitteen soveltamista. Turkistarha-alan toimijoiden on ilmoitettava toimivaltaiselle viranomaiselle eläinten lopetuksesta etukäteen.

8 artikla

Liikkumisen rajoittamiseen ja tainnutukseen käytettävien välineiden käyttöohjeet

Liikkumisen rajoittamista ja tainnutusta varten markkinoituja tai mainostettuja tuotteita saa myydä vain varustettuna asianmukaisiin käyttöohjeisiin niin, että varmistetaan eläinten hyvinvoinnin kannalta parhaat mahdolliset olosuhteet. Tuotteiden valmistajien on asetettava nuo ohjeet internetin kautta myös julkisesti saataville.

Kyseisissä ohjeissa on täsmennettävä erityisesti

- a) ne eläinlajit, -luokat, -määrät ja/tai -painot, joita varten välineet on tarkoitettu;

- b) eri käyttöolosuhteita vastaavat suositeltavat parametrit, mukaan luettuina liitteessä I olevassa I luvussa säädettyt keskeiset parametrit;
- c) menetelmä tainnutusvälineiden tehokkuuden valvomiseksi tässä asetuksessa säädettyjen sääntöjen noudattamisen osalta;
- d) tainnutusvälineiden kunnossapito- ja tarvittaessa kalibrointi-suositukset,

9 artikla

Liikkumisen rajoittamiseen ja tainnutukseen tarkoitettujen välineiden käyttö

1. Alan toimijoiden on varmistettava, että erityisesti tätä tarkoitusta varten koulutetut henkilöt pitävät kunnossa ja tarkastavat kaikki eläinten liikkumisen rajoittamiseen ja tainnutukseen tarkoitettuja välineet valmistajan ohjeiden mukaisesti.

Alan toimijoiden on pidettävä kirjaa kunnossapidosta. Kunnossapitotietoja on säilytettävä vähintään vuoden ajan, ja ne on esitettävä toimivaltaiselle viranomaiselle tämän pyynnöstä.

2. Alan toimijoiden on varmistettava, että tainnutuksen aikana teurastuspaikalla on välittömästi saatavilla asianmukaiset varavälineet, joita käytetään, jos ensin käytetyt tainnutusvälineet eivät toimi. Varamenetelmä voi olla erilainen kuin ensin käytetty.

3. Alan toimijoiden on varmistettava, ettei eläimiä aseteta liikkumista rajoitaviin välineisiin, mukaan lukien pään liikkeitä rajoitaviin, ennen kuin tainnutuksesta tai verenlaskusta vastaava henkilö on valmis tainnuttamaan tai laskemaan veren mahdollisimman pian.

10 artikla

Oma kulutus yksityistaloudessa

Muiden eläinten kuin siipikarjan, kanien ja jänisten teurastukseen ja siihen liittyviin toimiin, jotka niiden omistaja tai hänen vastuullaan ja valvonnassaan toimiva henkilö suorittaa teurastamon ulkopuolella omaa yksityistaloudessa tapahtuvaa kulutusta varten, sovelletaan vain 3 artiklan 1 kohdan, 4 artiklan 1 kohdan ja 7 artiklan 1 kohdan vaatimuksia.

Muiden eläinten kuin siipikarjan, kanien ja jänisten sekä sikojen, lampaiden ja vuohien teurastukseen ja siihen liittyviin toimiin, jotka niiden omistaja tai hänen vastuullaan ja valvonnassaan toimiva henkilö suorittaa teurastamon ulkopuolella omaa yksityistaloudessa tapahtuvaa kulutusta varten, sovelletaan kuitenkin myös 15 artiklan 3 kohdan sekä liitteessä III olevien 1.8–1.11

kohdan, 3.1 kohdan ja, siltä osin kuin kyse on pelkästä tainnuttamisesta, 3.2 kohdan vaatimuksia.

11 artikla

Siipikarjan, kanien ja jänisten suora toimittaminen pieninä määrinä

1. Siipikarjan, kanien ja jänisten teurastukseen maatilalla siinä tapauksessa, että tuottaja toimittaa niiden lihan pieninä määrinä suoraan loppukuluttajalle tai paikallisille vähittäisliikkeille, jotka toimittavat sen tuoreena lihana suoraan loppukuluttajalle, sovelletaan vain 3 artiklan 1 kohdan, 4 artiklan 1 kohdan ja 7 artiklan 1 kohdan vaatimuksia edellyttäen, että tilalla teurastettavien eläinten määrä ei ylitä 25 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen vahvistettua eläinten enimmäismäärää.

2. Tällaisten eläinten teurastukseen sovelletaan tämän asetuksen II ja III luvussa säädettyjä vaatimuksia, kun niiden lukumäärä ylittää tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettua enimmäismäärää.

12 artikla

Tuonti kolmansista maista

Tämän asetuksen II ja III luvussa säädettyjä vaatimuksia on sovellettava asetuksen (EY) N:o 854/2004 12 artiklan 2 kohdan a alakohtaa sovellettaessa.

Kolmansista maista tuodun lihan mukana olevassa terveystodistuksessa on oltava lisäksi todistus, jonka mukaan vähintään tämän asetuksen II ja III luvussa säädettyjä vaatimuksia vastaavat vaatimukset ovat täyttyneet.

13 artikla

Hyvän toimintatavan oppaiden kehittäminen ja levitys

1. Jäsenvaltioiden on rohkaistava hyvän toimintatavan oppaiden kehittämistä ja levitystä tämän asetuksen täytäntöönpanon helpottamiseksi.

2. Alan toimijoita edustavien järjestöjen on kehitettävä ja levitettävä laadittuja hyvän toimintatavan oppaita

a) valtiosta riippumattomien järjestöjen edustajia, toimivaltaisia viranomaisia tai muita asianosaisia kuullen;

b) 20 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettuja tieteellisiä lausuntoja huomioon ottaen.

3. Toimivaltaisen viranomaisen on arvioitava hyvän toimintatavan oppaat varmistaakseen, että ne on kehitetty 2 kohdan mukaisesti ja että ne ovat olemassa olevien yhteisön ohjeiden mukaisia.

4. Jos alan toimijoiden järjestöt eivät toimita hyvän toimintatavan oppaita, toimivaltainen viranomainen voi kehittää ja julkaista omat hyvän toimintatavan oppaansa.

5. Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle kaikki toimivaltaisen viranomaisen hyväksymät hyvän toimintatavan oppaat. Komissio hoitaa näille oppaille perustamaansa rekisteröintijärjestelmää ja asettaa sen jäsenvaltioiden saataville.

III LUKU

TEURASTAMOJA KOSKEVAT LISÄVAATIMUKSET

14 artikla

Teurastamojen tilojen sijoittelu, rakennustapa ja välineistö

1. Alan toimijoiden on varmistettava, että teurastamojen tilojen sijoittelu ja rakennustapa sekä niissä käytettävät välineet ovat liitteessä II olevien sääntöjen mukaisia.

2. Alan toimijoiden on tämän asetuksen soveltamiseksi toimitettava pyynnöstä asetuksen (EY) N:o 853/2004 4 artiklassa tarkoitettulle toimivaltaiselle viranomaiselle kunkin teurastamon osalta vähintään seuraavat tiedot:

- a) eläinten enimmäismäärä tunnissa kullakin teurastuslinjalla;
- b) ne eläinluokat ja -painot, joiden käsittelyssä käytössä olevia liikkumisen rajoittamiseen ja tainnutukseen tarkoitettuja välineitä saadaan käyttää;
- c) kunkin säilytykseen tarkoitettun alueen enimmäiskapasiteetti.

Toimivaltaisen viranomaisen on arvioitava toimijan ensimmäisen alakohdan mukaisesti toimittamat tiedot hyväksyessään teurastamon.

3. Seuraavat toimenpiteet voidaan hyväksyä 25 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen:

- a) siirrettäviä teurastamoja koskevat poikkeukset liitteen II säännöistä;

- b) tarvittavat muutokset liitteen II mukauttamiseksi tieteen ja tekniikan kehitykseen.

Ennen ensimmäisen alakohdan a alakohdassa tarkoitettujen poikkeusten hyväksymistä jäsenvaltiot voivat antaa tai pitää voimassa siirrettäviä teurastamoja koskevia kansallisia sääntöjä.

4. Yhteisön ohjeita tämän artiklan 2 kohdan ja liitteen II täytäntöönpanoa varten voidaan hyväksyä 25 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen.

15 artikla

Eläinten käsittely ja liikkumisen rajoittaminen teurastamoissa

1. Alan toimijoiden on huolehdittava siitä, että liitteessä III olevia teurastamojen toimintaan liittyviä sääntöjä noudatetaan.

2. Alan toimijoiden on varmistettava, että kaikkien 4 artiklan 4 kohdan mukaisesti ilman edeltävää tainnutusta lopetettavien eläinten liikkumista rajoitetaan yksilöllisesti; märehijöiden liikkumista rajoitetaan mekaanisesti.

Nautaeläinten liikkumisen rajoittamiseksi ei saa käyttää järjestelmiä, joissa eläin on ylösalaisin tai muussa luonnottomassa asennossa, paitsi silloin kun eläimet teurastetaan 4 artiklan 4 kohdan mukaisesti ja edellyttäen, että niihin on kiinnitetty laite, joka estää eläimen pään liikkeen sekä vaaka- että pystysuunnassa ja jota voidaan säätää eläimen koon mukaan.

3. Seuraavat menetelmät liikkumisen rajoittamiseksi ovat kiellettyjä:

- a) tajuissaan olevien eläinten ripustaminen tai nostaminen;
- b) eläinten raajojen tai jalkojen kiinnittäminen yhteen tai sitominen mekaanisella laitteella;
- c) selkäytimen katkaiseminen esimerkiksi käyttämällä puntillaa tai tikaria;
- d) sellaisten sähkövirtojen käyttö eläimen lamaannuttamiseksi, jotka eivät tainnuta tai tapa sitä hallituissa olosuhteissa, erityisesti sellaisen sähkövirran käyttö, joka ei kulje aivojen läpi.

Edellä olevaa a ja b kohtaa ei kuitenkaan sovelleta siipikarjaa varten käytettäviin ripustuskoukkuihin.

4. Tieteen ja tekniikan kehityksen sekä EFSA:n lausunnon ottamiseksi huomioon liitettä III voidaan muuttaa 25 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen.

5. Yhteisön ohjeita liitteessä III säädettyjen sääntöjen täytäntöönpanoa varten voidaan hyväksyä 25 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen.

16 artikla

Valvontamenettelyt teurastamoissa

1. Alan toimijoiden on määriteltävä ja pantava täytäntöön asianmukaiset valvontamenettelyt teurastamoissa 5 artiklan soveltamiseksi.

2. Tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitetuissa valvontamenettelyissä on kuvattava tapa, jolla 5 artiklassa tarkoitettujen tarkastukset on suoritettava, ja niihin on sisällyttävä ainakin seuraavaa:

- a) valvontamenettelystä vastaavien henkilöiden nimet;
- b) indikaattorit, jotka on suunniteltu tajuttomuustilan tai tajuisaan olon ja tuntemiskyvyn merkkien havaitsemiseen eläimissä; indikaattorit, jotka on suunniteltu elonmerkkien puuttumisen havaitsemiseen teurastettavissa eläimissä 4 artiklan 4 kohdan mukaisesti;
- c) perusteet sen määrittämiseksi, ovatko b alakohdassa tarkoitettujen indikaattoreiden osoittamat tulokset hyväksyttävissä;
- d) olosuhteet joissa ja/tai ajankohta jolloin valvonta on suoritettava;
- e) eläinten lukumäärä kussakin valvonnan aikana tarkastettavassa otoksessa;
- f) soveltuvat menettelyt sen varmistamiseksi, että jos c alakohdassa tarkoitettujen perusteet eivät täyty, tainnutus- ja lopetus-toimia arvioidaan puutteiden syiden selvittämiseksi ja niihin tehdään tarvittavat muutokset.

3. Alan toimijoiden on määriteltävä erityinen valvontamenettely kutakin teurastuslinjaa varten.

4. Tarkastusten tiheyttä määritettäessä on otettava huomioon tärkeimmät riskitekijät, kuten muutokset, jotka liittyvät teurastettavien eläinten tyyppiin tai kokoon taikka henkilöstön

työskentelytapoihin, ja tarkastustiheys on vahvistettava sellaiseksi, että tulosten luotettavuustaso on korkea.

5. Tämän artiklan 1–4 kohdan soveltamiseksi alan toimijat voivat käyttää 13 artiklassa tarkoitetuissa hyvän toimintatavan oppaissa kuvattuja valvontamenettelyjä.

6. Teurastamojen valvontamenettelyjä koskevia yhteisön ohjeita voidaan hyväksyä 25 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen.

17 artikla

Eläinten hyvinvoinnista vastaava henkilö

1. Alan toimijoiden on nimettävä jokaiseen teurastamoon eläinten hyvinvoinnista vastaava henkilö, joka avustaa niitä sen varmistamisessa, että kyseisessä teurastamossa noudatetaan tässä asetuksessa vahvistettuja sääntöjä.

2. Eläinten hyvinvoinnista vastaava on suoraan alan toimijan alaisuudessa ja raportoi suoraan tälle eläinten hyvinvointiin liittyvissä asioissa. Hänellä on oltava valtuudet vaatia, että teurastamon henkilöstö suorittaa tarvittavat korjaavat toimenpiteet tässä asetuksessa vahvistettujen sääntöjen noudattamisen varmistamiseksi.

3. Eläinten hyvinvoinnista vastaavan velvollisuudet on esitettävä teurastamon toimintaohjeistossa ja saatettava asianomaisen henkilöstön tietoon.

4. Eläinten hyvinvoinnista vastaavalla on oltava 21 artiklassa tarkoitettu kelpoisuustodistus, joka on myönnetty hänen vastuullaan olevissa teurastamoissa suoritettavien kaikkien toimintoja varten.

5. Eläinten hyvinvoinnista vastaavan on pidettävä kirjaa toimista, joita eläinten hyvinvoinnin parantamiseksi on toteutettu siinä teurastamossa, jossa hän suorittaa tehtäviään. Näitä tietoja on säilytettävä vähintään vuoden ajan, ja ne on esitettävä toimivaltaiselle viranomaiselle tämän pyynnöstä.

6. Edellä olevia 1–5 kohtaa ei sovelleta teurastamoihin, joissa teurastetaan vähemmän kuin 1 000 karjajyksikköä nisäkkäitä tai vähemmän kuin 150 000 lintua tai kania vuodessa.

Ensimmäistä alakohtaa sovellettaessa 'karjayksiköllä' tarkoitetaan vakioitua mittayksikköä, jonka avulla voidaan aggregoida erilaisia karjaluuokkia niiden vertailua varten.

Ensimmäistä alakohtaa soveltaessaan jäsenvaltioiden on käytettävä seuraavia muuntokertoimia:

- a) maatalouden yhteisestä markkinajärjestelystä ja tiettyjä maataloustuotteita koskevista erityissäännöksistä 22 päivänä lokakuuta 2007 annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1234/2007 (yhteisiä markkinajärjestelyjä koskeva asetus) ⁽¹⁾ tarkoitetut täysikasvuiset nautaeläimet ja hevoseläimet: 1 karjayksikköä;
- b) muut nautaeläimet: 0,50 karjayksikköä;
- c) siat, joiden elopaino on yli 100 kg: 0,20 karjayksikköä;
- d) muut siat: 0,15 karjayksikköä;
- e) lampaat ja vuohet: 0,10 karjayksikköä;
- f) karitsat, vohlat ja porsaas, joiden elopaino on alle 15 kg: 0,05 karjayksikköä.

IV LUKU

JOUKKO- JA HÄTÄLOPETUS

18 artikla

Joukkolopetus

1. Joukkolopetuksesta vastaavan toimivaltaisen viranomaisen on ennen toimenpiteen käynnistämistä laadittava toimintasuunnitelma, jonka avulla varmistetaan tässä asetuksessa säädettyjen sääntöjen noudattaminen.

Suunnitellut tainnutus- ja lopetusmenetelmät ja niitä vastaava toimintaohjeisto, jonka avulla varmistetaan tässä asetuksessa säädettyjen sääntöjen noudattaminen, on erityisesti sisällytettävä eläinten terveyttä koskevan yhteisön oikeuden edellyttämiin valmiussuunnitelmiin näissä suunnitelmissa vahvistettujen, epäiltyjen taudinpurkausten kokoa ja sijaintia koskevien oletusten perusteella.

⁽¹⁾ EUVL L 299, 16.11.2007, s. 1.

2. Toimivaltaisen viranomaisen on

- a) varmistettava, että toimenpiteet suoritetaan 1 kohdassa tarkoitetun toimintasuunnitelman mukaisesti;
- b) suoritettava tarpeelliset toimet eläinten hyvinvoinnin turvaamiseksi parhaalla mahdollisella tavalla.

3. Tätä artiklaa sovellettaessa ja poikkeuksellisissa olosuhteissa toimivaltainen viranomainen voi myöntää poikkeuksia yhdestä tai useammasta tämän asetuksen säännöksestä, jos se katsoo, että säännösten noudattaminen todennäköisesti vaikuttaisi ihmisen terveyteen tai hidastaisi merkittävästi taudin hävittämistä.

4. Edellä 1 kohdassa tarkoitetun toimivaltaisen viranomaisen on toimitettava komissiolle kunkin vuoden 30 päivään kesäkuuta mennessä kertomus edeltävän vuoden joukkolopetustoimenpiteistä ja asetettava se internetin kautta julkisesti saataville.

Kunkin joukkolopetustoimenpiteen osalta kertomukseen on sisällytettävä erityisesti

- a) joukkolopetuksen syyt;
- b) lopetettujen eläinten määrä ja laji;
- c) käytetyt tainnutus- ja lopetusmenetelmät;
- d) kuvaus kohdatuista ongelmista ja soveltuvin osin ratkaisuksista, joilla on lievitetty tai vähennetty eläinten kärsimystä;
- e) selvitys mahdollisista 3 kohdan mukaisesti myönnettyistä poikkeuksista.

5. Yhteisön ohjeita joukkolopetuksen suunnittelua ja toteutusta varten voidaan hyväksyä 25 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen.

6. ADNS-järjestelmässä kerättyjen tietojen huomioon ottamiseksi tämän artiklan 4 kohdassa säädetystä ilmoittamisveloitteesta voidaan tarvittaessa hyväksyä poikkeuksia 25 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen.

19 artikla

Hätälopetus

Hätälopetustapauksessa eläintenpitäjän on ryhdyttävä kaikkiin tarvittaviin toimenpiteisiin eläinten lopettamiseksi mahdollisimman pian.

V LUKU

TOIMIVALTAISEN VIRANOMAINEN

20 artikla

Tieteellinen tuki

1. Kunkin jäsenvaltion on varmistettava, että käytettävissä on riittävää riippumatonta tieteellistä tukea toimivaltaisten viranomaisten avustamiseksi näiden pyynnöstä antamaan

- a) 14 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuun teurastamojen hyväksyntään ja uusien tainnutusmenetelmien kehittämiseen liittyvää tieteellistä ja teknistä asiantuntija-apua;
 - b) tieteellisiä lausuntoja liikkumisen rajoittamiseen ja tainnutukseen tarkoitettujen välineiden käyttöä ja kunnossapitoa koskevista valmistajien antamista ohjeista;
 - c) tieteellisiä lausuntoja sen alueella tämän asetuksen soveltamiseksi laadituista hyvien käytäntöjen oppaista;
 - d) tämän asetuksen soveltamiseksi erityisesti tarkastuksia koskevia suosituksia;
 - e) lausuntoja erillisten elinten ja laitosten kyvystä ja soveltuvuudesta täyttää 21 artiklan 2 kohdassa säädetyt vaatimukset.
2. Tieteellistä tukea voidaan antaa verkoston välityksellä, kunhan kaikki 1 kohdassa luetellut tehtävät suoritetaan kaikkien asianomaisissa jäsenvaltioissa toteutettavien toimien osalta.

Tätä varten kukin jäsenvaltio määrittää yhden yhteyspisteen sekä asettaa sitä koskevat tiedot julkisesti saataville internetin kautta. Tällaisen yhteyspisteen tehtävänä on jakaa muiden yhteyspisteiden ja komission kanssa tämän asetuksen täytäntöönpanoon liittyviä teknisiä ja tieteellisiä tietoja ja parhaita toimintatapoja.

21 artikla

Kelpoisuustodistus

1. Edellä olevan 7 artiklan soveltamiseksi jäsenvaltioiden on nimettävä toimivaltainen viranomainen, jonka tehtävänä on

- a) varmistaa, että eläinten lopetukseen ja siihen liittyviin toimiin osallistuvalla henkilöstöllä on tarjolla koulutusta;
 - b) antaa kelpoisuustodistuksia, jotka osoittavat, että henkilö on suorittanut hyväksytysti riippumattoman loppututkinnon; tämän tutkinnon aiheiden on oltava kyseisille eläinluokille soveltuvia ja vastattava 7 artiklan 2 ja 3 kohdassa tarkoitettuja toimia sekä liitteessä IV vahvistettuja aihealueita;
 - c) hyväksyä a alakohdassa tarkoitetun koulutuksen kurssiohjelmat sekä b alakohdassa tarkoitetun tutkinnon sisältö ja edellytykset.
2. Toimivaltainen viranomainen voi delegoida loppututkinnon järjestämisen ja kelpoisuustodistuksen antamisen erilliselle elimelle tai yksikölle,

- a) jolla on tehtävään tarvittava asiantuntemus, henkilöstö ja välineet;
- b) joka on riippumaton ja jolla ei ole loppututkintoon ja kelpoisuustodistusten myöntämiseen liittyviä eturistiriitoja.

Toimivaltainen viranomainen voi myös delegoida koulutuksen järjestämisen erilliselle elimelle tai yksikölle, jolla on tehtävään tarvittavat asiantuntemus, henkilöstö ja välineet.

Toimivaltaisen viranomaisen on asetettava julkisesti saataville internetin kautta tiedot elimistä tai laitoksista, joille tällaiset tehtävät on delegoitu.

3. Kelpoisuustodistuksesta on käytävä ilmi, mitkä eläinluokat, minkätyyppiset välineet ja mitkä 7 artiklan 2 tai 3 kohdassa luetellut toimet se kattaa.

4. Jäsenvaltioiden on tunnustettava toisessa jäsenvaltiossa annetut kelpoisuustodistukset.

5. Toimivaltainen viranomainen voi antaa väliaikaisia kelpoisuustodistuksia edellyttäen, että

- a) hakija on rekisteröitynyt 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettuun koulutukseen;

- b) hakija työskentelee sellaisen henkilön läsnäollessa ja välittömässä valvonnassa, jolla on suoritettavaa tehtävää varten annettu kelpoisuustodistus;
- c) väliaikainen todistus on voimassa enintään kolme kuukautta; sekä
- d) hakija antaa kirjallisen lausunnon siitä, ettei hänelle ole aikaisemmin annettu samalta alalta toista väliaikaista kelpoisuustodistusta, tai osoittaa toimivaltaista viranomaista tyydyttävällä tavalla, ettei ole voinut suorittaa loppututkintoa.

6. Kelpoisuustodistuksia, mukaan lukien väliaikaiset kelpoisuustodistukset, voidaan antaa ainoastaan, jos hakija antaa kirjallisen lausunnon siitä, ettei hän ole syyllistynyt eläinten suojelua koskevan yhteisön oikeuden ja/tai kansallisen oikeuden vakavaan rikkomiseen tällaisen todistuksen hakemista edeltäneiden kolmen vuoden aikana, sanotun kuitenkin rajoittamatta eläinten käsittelyn kieltämistä koskevia oikeusviranomaisen tai toimivaltaisen viranomaisen päätöksiä.

7. Jäsenvaltiot voivat tunnustaa muuhun tarkoitukseen hankitut pätevydet kelpoisuustodistuksia vastaaviksi tämän asetuksen soveltamiseksi, jos ne on saatu tässä artiklassa säädettyjä ehtoja vastaavin ehdoin. Toimivaltaisen viranomaisen on asetettava julkisesti saataville ja pidettävä ajan tasalla internetin kautta luettelo pätevyyksistä, joita pidetään kelpoisuustodistusta vastaavina.

8. Tämän artiklan 1 kohdan säännösten soveltamista koskevat yhteisön ohjeet voidaan antaa 25 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen.

VI LUKU

SÄÄNNÖSTEN NOUDATTAMATTA JÄTTÄMINEN, SEURAAMUKSET JA TÄYTÄNTÖÖNPANOVALTA

22 artikla

Säännösten noudattamatta jättäminen

1. Asetuksen (EY) N:o 882/2004 54 artiklan soveltamiseksi toimivaltaisen viranomaisen voi erityisesti
- a) vaatia alan toimijoita muuttamaan toimintaohjeistojaan ja erityisesti vähentämään tuotantoaan tai lopettamaan sen;
- b) vaatia alan toimijoita lisäämään 5 artiklassa tarkoitettujen tarkastusten suoritusiheyttä ja muuttamaan 16 artiklassa tarkoitettuja valvontamenettelyjä;

- c) peruuttaa määräajaksi tai kokonaan tämän asetuksen mukaisesti myönnettyjä kelpoisuustodistuksia sellaisilta henkilöiltä, joilla ei enää ole tehtäviensä osalta riittävää pätevyyttä, tietoja tai taitoja suorittaa toimia, joita varten todistus on myönnetty;
- d) peruuttaa määräajaksi tai kokonaan 21 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen valtuuksien delegoinnin;
- e) vaatia 8 artiklassa tarkoitettujen ohjeiden muutosta ottaen asianmukaisesti huomioon 20 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaisesti annetut tieteelliset lausunnot.

2. Toimivaltaisen viranomaisen peruuttaessa kelpoisuustodistuksen joko määräajaksi tai kokonaan sen on ilmoitettava tästä päätöksestä todistuksen antaneelle toimivaltaiselle viranomaiselle.

23 artikla

Seuraamukset

Jäsenvaltioiden on säädettävä tämän asetuksen rikkomiseen sovellettavista seuraamuksista ja toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että ne pannaan täytäntöön. Seuraamusten on oltava tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava näistä säännöksistä komissiolle 1 päivään tammikuuta 2013 mennessä ja ilmoitettava viipymättä niihin vaikuttavista myöhemmistä muutoksista.

24 artikla

Soveltamissäännöt

Yksityiskohtaisia sääntöjä tämän asetuksen soveltamiseksi voidaan hyväksyä 25 artiklan 2 kohdassa säädettyä menettelyä noudattaen.

25 artikla

Komiteamenettely

1. Komissiota avustaa asetuksen (EY) N:o 178/2002 58 artiklalla perustettu elintarvikeketjua ja eläinten terveyttä käsittelevä pysyvä komitea.
2. Jos tähän kohtaan viitataan, sovelletaan päätöksen 1999/468/EY 5 ja 7 artiklaa.

Päätöksen 1999/468/EY 5 artiklan 6 kohdassa tarkoitettuihin määräajaksi vahvistetaan kolme kuukautta.

VII LUKU

LOPPUSÄÄNNÖKSET

26 artikla

Tiukemmat kansalliset säännöt

1. Tämä asetus ei estä jäsenvaltioita pitämästä voimassa tämän asetuksen voimaantuloajankohtana voimassa olevia kansallisia sääntöjä, joiden tarkoituksena on varmistaa eläinten laajempi suojelu lopetuksen yhteydessä.

Jäsenvaltioiden on ennen 1 päivää tammikuuta 2013 ilmoitettava komissiolle kyseisistä kansallisista säännöistä. Komissio toimittaa ne muiden jäsenvaltioiden saataville.

2. Jäsenvaltiot voivat antaa kansallisia sääntöjä, joiden tarkoituksena on varmistaa tähän asetukseen sisältyvien sääntöjen takaamaa suojelua laajempi eläinten suojelu lopetuksen yhteydessä seuraavilla aloilla:

- a) eläinten lopetus ja siihen liittyvät toimet teurastamon ulkopuolella;
- b) asetuksen (EY) N:o 853/2004 liitteessä I olevassa 1.6 kohdassa määritellyn tarhatun riistan, porot mukaan lukien, teurastaminen ja siihen liittyvät toimet;
- c) 4 artiklan 4 kohdan mukainen eläinten teurastaminen ja siihen liittyvät toimet.

Jäsenvaltioiden on ilmoitettava tällaisista kansallisista säännöistä komissiolle. Komissio toimittaa ne muiden jäsenvaltioiden saataville.

3. Jos jokin jäsenvaltio uuden tieteellisen näytön perusteella katsoo tarpeelliseksi toteuttaa toimenpiteitä, joiden tarkoituksena on varmistaa laajempi eläinten suojelu lopetuksen yhteydessä liitteessä I tarkoitettujen tainnutusmenetelmien osalta, sen on ilmoitettava komissiolle suunnitelluista toimenpiteistä. Komissio toimittaa ne muiden jäsenvaltioiden saataville.

Komissio antaa asian 25 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua komitean käsiteltäväksi kuukauden kuluessa ilmoituksesta ja joko hyväksyy tai hylkää kyseessä olevat kansalliset toimenpiteet EFSA:n lausunnon perusteella ja 25 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen.

Jos komissio katsoo sen tarpeelliseksi, se voi ehdottaa hyväksytyjen kansallisten toimenpiteiden perusteella 4 artiklan 2 kohdan mukaisesti muutoksia liitteeseen I.

4. Jäsenvaltio ei saa estää tai haitata toisessa jäsenvaltiossa lopetetuista eläimistä saatujen eläinperäisten tuotteiden laskeamista liikkeeseen alueellaan sillä perusteella, että kyseessä olevien eläinten lopetuksessa ei ole noudatettu sen kansallisia sääntöjä, joiden tarkoituksena on varmistaa eläinten laajempi suojelu lopetuksen yhteydessä.

27 artikla

Kertomukset

1. Komissio toimittaa viimeistään 8 päivänä joulukuuta 2014 Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen mahdollisuudesta ottaa käyttöön tiettyjä vaatimuksia, jotka koskevat kalojen suojelua lopetuksen yhteydessä ottaen huomioon eläinten hyvinvointiin liittyvät näkökohdat sekä sosioekonomiset ja ympäristövaikutukset. Tähän kertomukseen on tarvittaessa liitettävä lainsäädäntöehdotuksia tämän asetuksen muuttamiseksi lisäämällä siihen erityisiä sääntöjä, jotka koskevat kalojen suojelua lopetuksen yhteydessä.

Siihen saakka kun tällaiset toimenpiteet hyväksytään, jäsenvaltiot voivat pitää voimassa tai antaa kansallisia sääntöjä, jotka koskevat kalojen suojelua teurastuksen tai lopetuksen yhteydessä, ja niiden on ilmoitettava siitä komissiolle.

2. Komissio toimittaa viimeistään 8 päivänä joulukuuta 2012 Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen nautaeläinten liikkumisen rajoittamiseksi käytettävistä järjestelmistä, joissa eläin on ylösalaisin tai muussa luonnottomassa asennossa, Tämä kertomus perustuu sellaisen tieteellisen tutkimuksen tuloksiin, jossa vertaillaan näitä järjestelmiä järjestelmiin, joissa nautaeläimet ovat pystyasennossa, ja siinä otetaan huomioon eläinten hyvinvointiin liittyvät näkökohdat sekä sosioekonomiset vaikutukset, mukaan lukien järjestelmien hyväksyttävyyden uskonnollisissa yhteisöissä ja käyttäjien turvallisuus. Tähän kertomukseen liitetään tarvittaessa lainsäädäntöehdotuksia tämän asetuksen muuttamiseksi nautaeläinten liikkumisen rajoittamiseksi käytettävien sellaisten järjestelmien osalta, joissa eläin on ylösalaisin tai muussa luonnottomassa asennossa.

3. Komissio toimittaa viimeistään 8 päivänä joulukuuta 2013 Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen erilaisista siipikarjan tainnutusmenetelmistä ja erityisesti vesitainnutusmenetelmistä, joissa tainnutetaan useita lintuja kerralla, ottaen huomioon eläinten hyvinvointiin liittyvät näkökohdat sekä sosioekonomiset ja ympäristövaikutukset.

28 artikla

Kumoaminen

1. Kumotaan direktiivi 93/119/ETY.

Tämän asetuksen 29 artiklan 1 kohdan soveltamiseksi seuraavia direktiivin 93/119/ETY säännöksiä sovelletaan kuitenkin edelleen:

a) liite A:

i) I jakson 1 kohta;

ii) II jakson 1 kohta ja 3 kohdan toinen virke sekä 6, 7, 8 kohta ja 9 kohdan ensimmäinen virke;

b) liitteessä C olevan II jakson 3 kohdan A alakohdan 2 alakohta, 3 kohdan B alakohdan 1 alakohdan ensimmäinen alakohta, 3 kohdan B alakohdan 2 alakohta, 3 kohdan B alakohdan 4 alakohta sekä 4 kohdan 2 ja 3 alakohta.

2. Viittauksia kumottuun direktiiviin pidetään viittauksina tähän asetukseen.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 24 päivänä syyskuuta 2009.

29 artikla

Siirtymäsäännökset

1. Joulukuun 8 päivään 2019 saakka 14 artiklan 1 kohtaa sovelletaan vain uusiin teurastamoihin tai uuteen tilojen sijoitteluun, rakennustapaan tai välineistöön, jotka kuuluvat liitteessä II säädettyjen sääntöjen soveltamisalaan ja joita ei ole otettu käyttöön ennen 1 päivää tammikuuta 2013.

2. Jäsenvaltiot voivat 8 päivään joulukuuta 2015 saakka säätää 21 artiklassa tarkoitettujen kelpoisuustodistusten myöntämisestä yksinkertaistetulla menettelyllä henkilöille, joilla todistettavasti on asian kannalta merkityksellinen vähintään kolmen vuoden pituinen työkokemus.

30 artikla

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Sitä sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2013.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

M. OLOFSSON

LIITE I

LUETTELO TAINNUTUSMENETELMISTÄ JA NIIHIN LIITTYVISTÄ VAATIMUKSISTA

(4 artikla)

I LUKU

Menetelmät

Taulukko 1 – Mekaaniset menetelmät

Nro	Nimitys	Kuvaus	Käyttöä koskevat edellytykset	Keskeiset parametrit	Tiettyjä menetelmiä koskevat erityisvaatimukset – tämän liitteen II luku
1	Lävistävä pulttipistooli	Iskun ja pultin tunkeutumisen aiheuttama vakava ja peruuttamaton vaurio aivoissa Pelkkä tainnutaminen	Kaikki lajit Teurastus, joukkolopetus ja muut tilanteet	Ampumiskohta ja -suunta Pultin asianmukainen nopeus, ulostulopituus ja läpimitta eläimen koon ja lajin mukaan Enimmäisaika (s) tainnutuksesta verenlaskuun/lopetukseen	Ei sovelleta
2	Iskevä pulttipistooli	Aivoihin tunkeutumattoman pultin iskun aiheuttama vakava vaurio aivoissa Pelkkä tainnutaminen	Märehtijät, siipikarja, kanit ja jänikset Teurastus ainoastaan märehtijöiden osalta Teurastus, joukkolopetus ja muut tilanteet siipikarjan, kaniin ja jänisten osalta	Ampumiskohta ja -suunta Pultin asianmukainen nopeus, läpimitta ja muoto eläimen koon ja lajin mukaan Käytetyn panoksen voimakkuus Enimmäisaika (s) tainnutuksesta verenlaskuun/lopetukseen	Kohta 1
3	Tuliase ja ammus	Iskun ja yhden tai useamman ammuksen tunkeutumisen aiheuttama vakava ja peruuttamaton vaurio aivoissa	Kaikki lajit Teurastus, joukkolopetus ja muut tilanteet	Ampumiskohta Panoksen teho ja kaliiperi Ammustyyppi	Ei sovelleta
4	Maserointi	Kokonaisen eläimen välitön murskaaminen	Enintään 72 tunnin ikäiset untuvikot ja kuoriutumattomat munat Kaikki tilanteet teurastusta lukuun ottamatta	Erän enimmäiskoko Terien välinen etäisyys ja kierrosluku Mittaus ylikuormituksen välttämiseksi	Kohta 2
5	Niskanmurto	Niskan manuaalisen tai mekaanisen venytyksen ja väännön aiheuttama aivojen verenkierron estyminen ja hapenpuute	Siipikarja, jonka elopaino on enintään 5 kg Teurastus, joukkolopetus ja muut tilanteet	Ei sovelleta	Kohta 3

Nro	Nimitys	Kuvaus	Käyttöä koskevat edellytykset	Keskeiset parametrit	Tiettyjä menetelmiä koskevat erityisvaatimukset – tämän liitteen II luku
6	Isku päähän	Päähän annetun lujan ja tarkkan iskun aiheuttama vakava vaurio aivoissa	Porsaat, karitsat, vohlat, kanit, jänikset, turkiseläimet ja siipikarja, joiden elopaino on enintään 5 kg Teurastus, joukkolopetus ja muut tilanteet	Iskun voima ja kohta	Kohta 3

Taulukko 2 – Sähkömenetelmät

Nro	Nimitys	Kuvaus	Käyttöä koskevat edellytykset	Keskeiset parametrit	Tämän liitteen II luvun mukaiset erityisvaatimukset
1	Vain päähän kohdistuva sähkötaimutus	Aivojen altistaminen sähkövirralle, joka aiheuttaa aivosähkökäyrässä (EEG) yleistyneen epileptisen kohtauksen Pelkkä tainnutaminen	Kaikki lajit Teurastus, joukkolopetus ja muut tilanteet	Vähimmäisvirta (A tai mA) Vähimmäisjännite (V) Enimmäistaajuus (Hz) Vähimmäisaltistus aika Enimmäisaika (s) tainnutuksesta verenlaskuun/lopetukseen Välineiden kalibrointitiheys Sähkövirran optimointi Sähköiskujen estäminen ennen tainnutusta Elektrodien paikka ja kosketuspinta-ala	Kohta 4
2	Sähköllä tapahtuva tainnutus, jossa elektrodit kohdistetaan sekä päähän että kehoon	Kehon altistaminen sähkövirralle, joka aiheuttaa aivosähkökäyrässä (EEG) yleistyneen epileptisen kohtauksen ja sydämen kammiovärinän tai sydänpysähdyksen Pelkkä tainnutaminen teurastettaessa	Kaikki lajit Teurastus, joukkolopetus ja muut tilanteet	Vähimmäisvirta (A tai mA) Vähimmäisjännite (V) Enimmäistaajuus (Hz) Vähimmäisaltistus aika Välineiden kalibrointitiheys Sähkövirran optimointi Sähköiskujen estäminen ennen tainnutusta Elektrodien paikka ja kosketuspinta-ala Enimmäisaika (s) tainnutuksesta verenlaskuun pelkän tainnutuksen yhteydessä	Kohta 5

Nro	Nimitys	Kuvaus	Käyttöä koskevat edellytykset	Keskeiset parametrit	Tämän liitteen II luvun mukaiset erityisvaatimukset
3	Sähköllä tapahtuva vesitainnutus	<p>Eläimen altistaminen vesialtaassa sähkövirralla, joka aiheuttaa aivosähkökäyrässä (EEG) yleistyneen epileptisen kohtauksen ja sydämen kammiövärinän tai sydänpysähdysten</p> <p>Pelkkä tainnutus paitsi jos taajuus on 50 Hz tai vähemmän</p>	<p>Siipikarja</p> <p>Teurastus, joukkolopetus ja muut tilanteet</p>	<p>Vähimmäisvirta (A tai mA)</p> <p>Vähimmäisjännite (V)</p> <p>Enimmäistaajuus (Hz)</p> <p>Välineiden kalibrointitiheys</p> <p>Sähköiskujen estäminen ennen tainnutusta</p> <p>Kivun minimointi eläimiä ripustettaessa</p> <p>Sähkövirran optimointi</p> <p>Enimmäisaika ripustettuna ennen altaaseen viemistä</p> <p>Kunkin eläimen vähimmäisaltistus aika</p> <p>Lintujen upottaminen siiven tyveen saakka</p> <p>Enimmäisaika (s) tainnutuksesta verenkäsittelyyn/lopetukseen taajuuden ollessa yli 50 Hz (s)</p>	Kohta 6

Taulukko 3 – Kaasumenetelmät

Nro	Nimitys	Kuvaus	Käyttöä koskevat edellytykset	Keskeiset parametrit	Tämän liitteen II luvun mukaiset erityisvaatimukset
1	Hiilidioksidi suurina pitoisuuksina	<p>Tajuissaan olevien eläinten välitön tai asteittainen altistaminen kaasuseokselle, joka sisältää yli 40 % hiilidioksidia. Menetelmää voidaan käyttää kuiluissa, tunneleissa, kammioidissa tai ennalta sinetöidyissä rakennuksissa.</p> <p>Pelkkä tainnutus sikoja teurastettaessa</p>	<p>Siat, nääteläimet, chinchillat, siipikarja ankoja ja hanhia lukuun ottamatta</p> <p>Teurastus ainoastaan sikojen osalta</p> <p>Muut tilanteet kuin teurastus siipikarjan, nääteläinten, chinchillojen ja sikojen osalta</p>	<p>Hiilidioksidipitoisuus</p> <p>Altistus aika</p> <p>Enimmäisaika (s) tainnutuksesta verenkäsittelyyn pelkän tainnutuksen yhteydessä</p> <p>Kaasun laatu</p> <p>Kaasun lämpötila</p>	<p>Kohta 7</p> <p>Kohta 8</p>
2	Hiilidioksidi kahdessa vaiheessa	<p>Tajuissaan olevien eläinten altistaminen kaasuseokselle, joka sisältää alle 40 % hiilidioksidia, ja eläinten menetettyä tajuntansa niiden altistaminen korkeammalle hiilidioksidipitoisuudelle tai hapettomuudelle</p>	<p>Siipikarja</p> <p>Teurastus, joukkolopetus ja muut tilanteet</p>	<p>Hiilidioksidipitoisuus</p> <p>Altistus aika</p> <p>Kaasun laatu</p> <p>Kaasun lämpötila</p>	Ei sovelleta

Nro	Nimitys	Kuvaus	Käyttöä koskevat edellytykset	Keskeiset parametrit	Tämän liitteen II luvun mukaiset erityisvaatimukset
3	Hiilidioksidi yhdessä inerttien kaasujen kanssa	<p>Tajuissaan olevien eläinten välitön tai asteittainen altistaminen kaasuseokselle, joka sisältää alle 40 % hiilidioksidia yhdessä inerttien kaasujen kanssa ja joka aiheuttaa hapettomuuden. Menetelmää voidaan käyttää kuiluissa, säkeissä, tunneleissa, kammioissa tai ennalta sinetöidyissä rakennuksissa.</p> <p>Sikojen pelkkä tainnuttamisen, jos altistusaika vähintään 30 % hiilidioksidia sisältävälle kaasuseokselle on alle 7 minuuttia</p> <p>Siipikarjan pelkkä tainnuttamisen, jos kokonaisaltistusaika vähintään 30 % hiilidioksidia sisältävälle kaasuseokselle on alle 3 minuuttia</p>	<p>Siat ja siipikarja</p> <p>Teurastus, joukkolopetus ja muut tilanteet</p>	<p>Hiilidioksidipitoisuus</p> <p>Altistusaika</p> <p>Enimmäisaika (s) tainnutuksesta verenlaskuun/lopetukseen pelkän tainnutuksen yhteydessä</p> <p>Kaasun laatu</p> <p>Kaasun lämpötila</p> <p>Happipitoisuus</p>	Kohta 8
4	Inertit kaasut	<p>Tajuissaan olevien eläinten välitön tai asteittainen altistaminen inertille kaasuseokselle, kuten argonille tai typelle, mikä johtaa hapettomuuteen. Menetelmää voidaan käyttää kuiluissa, säkeissä, tunneleissa, kammioissa tai ennalta sinetöidyissä rakennuksissa.</p> <p>Pelkkä tainnuttamisen sikojen teurastettaessa</p> <p>Siipikarjan pelkkä tainnuttamisen, jos altistusaika hapettomuudelle on alle 3 minuuttia</p>	<p>Siat ja siipikarja</p> <p>Teurastus, joukkolopetus ja muut tilanteet</p>	<p>Happipitoisuus</p> <p>Altistusaika</p> <p>Kaasun laatu</p> <p>Enimmäisaika (s) tainnutuksesta verenlaskuun/lopetukseen pelkän tainnutuksen yhteydessä</p> <p>Kaasun lämpötila</p>	Kohta 8
5	Hiilimonoksidi (puhdas lähde)	Tajuissaan olevien eläinten altistaminen kaasuseokselle, joka sisältää yli 4 % hiilimonoksidia	<p>Turkiseläimet, siipikarja ja porsaat</p> <p>Muut tilanteet kuin teurastus</p>	<p>Kaasun laatu</p> <p>Hiilimonoksidipitoisuus</p> <p>Altistusaika</p> <p>Kaasun lämpötila</p>	Kohdat 9.1–9.3
6	Hiilimonoksidi muiden kaasujen kanssa	Tajuissaan olevien eläinten altistaminen kaasuseokselle, joka sisältää yli 1 % hiilimonoksidia yhdessä muiden myrkyllisten kaasujen kanssa	<p>Turkiseläimet, siipikarja ja porsaat</p> <p>Muut tilanteet kuin teurastus</p>	<p>Hiilimonoksidipitoisuus</p> <p>Altistusaika</p> <p>Kaasun lämpötila</p> <p>Moottorin tuottaman kaasun suodatus</p>	Kohta 9

Taulukko 4 – Muut menetelmät

Nro	Nimitys	Kuvaus	Käyttöä koskevat edellytykset	Keskeiset parametrit	Tämän liitteen II luvun mukaiset erityisvaatimukset
1	Kuolettava ruiske	Eläinlääkettä sisältävän ruiskeen aiheuttama tajunnan ja tuntemiskyvyn menetys ja sitä seuraava kuolema	Kaikki lajit Muut tilanteet kuin teurastus	Ruiskeen laatu Hyväksytyjen lääkkeiden käyttäminen	Ei sovelleta

II LUKU

Eräitä menetelmiä koskevat erityisvaatimukset1. *Iskevä pulttipistooli*

Alan toimijoiden on tätä menetelmää käytettäessä varottava kallon murtumista.

Tätä menetelmää saa käyttää vain märehittöihin, joiden elopaino on alle 10 kg.

2. *Maserointi*

Menetelmällä on saatava aikaan eläinten äkillinen maserointi ja välitön kuolema. Laitteessa on oltava nopeasti pyörivät mekaanisesti toimivat tappavat terät tai murskaavat polystyreeniset ulokkeet. Laitteen toimintakyvyn on oltava sellainen, että kaikki eläimet kuolevat välittömästi, vaikka niitä olisi suuri määrä.

3. *Niskanmurto ja isku päähän*

Näitä menetelmiä ei saa käyttää teurastamoissa rutiinimenetelminä, vaan ainoastaan silloin kun ei ole käytettävissä muita tainnutusmenetelmiä.

Näitä menetelmiä ei saa käyttää teurastamoissa muutoin kuin tainnuttamisen varamenetelmänä.

Kukaan henkilö ei saa lopettaa manuaalisella niskanmurrolla tai iskulla päähän enempää kuin 70 eläintä päivässä.

Manuaalista niskanmurtoa ei saa käyttää eläimiin, joiden elopaino on enemmän kuin 3 kiloa.

4. *Vain päähän kohdistuva sähkötainutus*

4.1 Vain päähän kohdistuvaa sähkötainutusta käytettäessä elektrodit on asetettava niin, että sähkövirta kulkee eläimen aivojen läpi, ja mukautettava eläimen kokoon.

4.2 Vain päähän kohdistuva sähkötainutus on suoritettava noudattaen taulukossa 1 vahvistettuja sähkövirran vähimmäisarvoja.

Taulukko 1 – Sähkövirran vähimmäisarvot vain päähän kohdistuvassa sähkötainutuksessa

Eläinluokka	Vähintään 6 kuukauden ikäiset nautaeläimet	Alle 6 kuukauden ikäiset nautaeläimet	Lampaan- ja vuohensukuiset eläimet	Siansukuiset eläimet	Kanat	Kalkkunat
Vähimmäisvirta	1,28 A	1,25 A	1,00 A	1,30 A	240 mA	400 mA

5. *Sähköllä tapahtuva tainnutus, jossa elektrodit kohdistetaan sekä päähän että kehoon*

5.1 Lampaan-, vuohen- ja siansukuiset eläimet

Sähkövirran vähimmäisarvo kyseisellä menetelmällä tapahtuvassa tainnutuksessa on lampaiden ja vuohien osalta 1 ampeeri ja sikojen osalta 1,30 ampeeria.

5.2 Ketut

Elektrodit on asetettava suuhun ja peräsuoleen, ja lopetuksessa on käytettävä vähintään 0,3 ampeerin sähkövirtaa ja vähintään 110 voltin jännitettä ainakin kolmen sekunnin ajan.

5.3 Chinchillat

Elektrodit on asetettava korvaan ja häntään, ja lopetuksessa on käytettävä vähintään 0,57 ampeerin virtaa vähintään 60 sekunnin ajan.

6. *Siipikarjan sähkötainnutus vesialtaassa*

6.1 Eläimiä ei saa ripustaa, jos ne ovat liian pieniä vesitainnutusta varten tai jos ripustaminen voi aiheuttaa tai lisätä kipua (esimerkiksi jos eläin on näkyvästi vahingoittunut). Tällaisessa tapauksessa eläimet on lopetettava vaihtoehtoisella menetelmällä.

6.2 Ripustuskoukkujen on oltava märät ennen kuin elävät linnut ripustetaan ja altistetaan sähkövirralle. Linnut on ripustettava molemmista jaloista.

6.3 Taulukossa 2 tarkoitettujen eläinten osalta vesitainnutus on suoritettava noudattaen taulukossa 2 vahvistettuja sähkövirran vähimmäisarvoja, ja eläimet on altistettava kyseiselle virralle vähintään neljän sekunnin ajan.

*Taulukko 2 – Vesitainnutusvälineiden sähköiset vaatimukset
(keskiarvot eläintä kohti)*

Taajuus (Hz)	Kanat	Kalkkunat	Ankat ja hanhet	Viiriäiset
< 200 Hz	100 mA	250 mA	130 mA	45 mA
200–400 Hz	150 mA	400 mA	Kielletty	Kielletty
400–1 500 Hz	200 mA	400 mA	Kielletty	Kielletty

7. *Hiilidioksidi suurina pitoisuuksina*

Sikoihin, näätäeläimiin ja chinchilloihin käytetään hiilidioksidin 80 prosentin vähimmäispitoisuutta.

8. *Hiilidioksidin, inerttien kaasujen tai kaasuseosten käyttö*

Missään olosuhteissa kaasuja ei saa päästä kammioon tai tilaan, jossa eläimiä on tarkoitus tainnuttaa tai lopettaa sellaisella tavalla, että ne voisivat aiheuttaa palovammoja tai kylmyydestä tai kosteuden puutteesta johtuvaa kiihtymystä.

9. *Hiilimonoksidi (puhdas lähde tai muiden kaasujen yhteydessä)*

9.1 Eläimiä on koko ajan valvottava silmämääräisesti.

9.2 Eläimet on käsiteltävä yksitellen ja on varmistettava, että edellinen eläin on tajuton tai kuollut ennen kuin seuraava otetaan käsiteltäväksi.

9.3 Eläimet on pidettävä kammiossa kunnes ne ovat kuolleet.

9.4 Kaasua, joka on tuotettu erityisesti eläinten lopetukseen mukautetulla moottorilla, voidaan käyttää, jos lopetuksesta vastaava henkilö on aikaisemmin varmistanut, että

- a) se on jäähdystetty asianmukaisesti;
- b) se on suodatettu riittävästi;
- c) siitä on poistettu kaikki ärsyttävät aineet tai kaasut.

Moottoria on testattava vuosittain ennen eläinten lopetusta.

9.5 Eläimet saa sijoittaa kammioon vasta sitten, kun hiilimonoksidin vähimmäispitoisuus on saavutettu.

LIITE II

TEURASTAMOJEN TILOJEN SIIJOITTELU, RAKENNUSTAPA JA VÄLINEET

(14 artikla)

1. Kaikki säilytysjärjestelyt

1.1 Ilmanvaihto on suunniteltava, rakennettava ja pidettävä kunnossa niin, että eläinten hyvinvointi voidaan varmistaa koko ajan kaikissa odotettavissa olevissa sääolosuhteissa.

1.2 Jos sähköiset ilmastointilaitteet ovat tarpeen, on huolehdittava hätä- ja varailmastointijärjestelmästä, joka voidaan ottaa käyttöön vian sattuessa.

1.3 Säilytystilat on suunniteltava ja rakennettava niin, että minimoidaan riski eläinten vahingoittumisesta ja että äkillisiä ääniä on mahdollisimman vähän.

1.4 Säilytystilat on suunniteltava ja rakennettava eläinten tarkastamista helpottavalla tavalla. Niissä on oltava asianmukaisia kiinnitettyjä tai kannettavia valaisimia, jotta eläimet voidaan tarkastaa milloin tahansa.

2. Säilytysjärjestelyt muita kuin konteissa toimitettavia eläimiä varten

2.1 Karsinoiden, käytävien ja kulkuväylien on oltava suunniteltu ja rakennettu niin, että

a) eläimet voivat liikkua vapaasti haluttuun suuntaan käyttäytymismalliensa mukaisesti ilman häiritseviä tekijöitä;

b) siat tai lampaat voivat kävellä rinnakkain paitsi jos väylä johtaa liikkumisen rajoittamiseen tarkoitettuihin välineisiin.

2.2 Luiskat ja sillat on varustettava kaiteilla sen varmistamiseksi, etteivät eläimet putoa.

2.3 Karsinoiden vesijärjestelmän on oltava suunniteltu, rakennettu ja pidetty kunnossa niin, että eläimet pääsevät puhtaan veden luokse kaikkina aikoina loukkaantumatta ja niin, että mikään ei rajoita niiden liikkeitä.

2.4 Jos käytetään odotuskarsinaa, siihen on rakennettava tasainen lattia ja umpinaiset seinät, se on sijoitettava säilytyskarsinoiden ja tainnuttamispisteeseen johtavan väylän välille, ja se on suunniteltava niin, että eläimet eivät voi jäädä loukkuun eivätkä joutua tallatuiksi.

2.5 Lattiat on rakennettava ja pidettävä kunnossa niin, että eläinten vaara liukastua, kaatua tai loukata jalkojaan on mahdollisimman pieni.

2.6 Jos teurastamo käyttää ulkosäilytystiloja, joissa ei ole luonnollista suojaa tai varjoa, on huolehdittava asianmukaisesta suojasta epäsuotuisia sääoloja varten. Jos suojaa ei ole, kyseisiä tiloja ei saa käyttää epäsuotuisissa sääoloissa. Jos luonnollista vesilähdettä ei ole, tiloihin on asennettava juottolaitteet.

3. Välineet ja järjestelyt liikkumisen rajoittamista varten

3.1 Liikkumisen rajoittamista varten tarkoitetut välineet ja järjestelyt on suunniteltava, rakennettava ja hoidettava siten, että

a) tainnutus- tai lopetusmenetelmää voidaan soveltaa optimaalisesti;

b) eläimet eivät vahingoitu eivätkä ruhjoutu;

c) rimpuilu ja ääntely on mahdollisimman vähäistä, kun eläinten liikkumista rajoitetaan;

d) liikkumista rajoitetaan mahdollisimman vähän aikaa.

3.2 Nautaeläinten osalta paineilmalla toimivan pulppipistoolin yhteydessä käytettävien liikkumista rajoittavien häkkien on oltava sellaisia, että ne estävät eläimen pään liikkeen sekä vaaka- että pystysuunnassa.

4. Sähkötaimutusvälineet (vesitainnutusvälineitä lukuun ottamatta)

4.1 Sähkötaimutusvälineet on varustettava laitteella, joka näyttää ja kirjaa keskeisten sähköisten parametrien tiedot kunkin tainnutetun eläimen osalta. Laite on asennettava niin, että henkilöstö näkee sen selvästi, ja sen on annettava selvästi näkyvä ja kuuluva varoitus, jos altistusajaksi jää alle vaaditun tason. Kirjattuja tietoja on säilytettävä vähintään yhden vuoden ajan.

4.2 Liikkumista rajoittavaan järjestelyyn yhdistettyjen automaattisten sähkötaimutusvälineiden on annettava tasavirtaa.

5. Vesitainnutusvälineet

5.1 Ripustusradat on suunniteltava ja sijoitettava niin, että niistä riippuvat linnut eivät kohtaa mitään esteitä ja että eläimille aiheutuu mahdollisimman vähän häiriötä.

5.2 Ripustusradat on suunniteltava niin, että niistä riippuvia lintuja ei pidetä tajuissaan ripustettuina yhtä minuuttia kauempaa. Sen sijaan ankoja, hanhia ja kalkkunoita ei saa pitää ripustettuina tajuissaan kahta minuuttia kauempaa.

5.3 Ripustusradan on oltava koko pituudeltaan kaltaussaltaan sisäänmenokohtaan saakka helppopääsyinen siltä varalta, että eläimiä joudutaan poistamaan teurastuslinjalta.

5.4 Metallisten ripustuskoukkujen on oltava kooltaan ja muodoltaan teurastettavan siipikarjan jalkojen koon mukaisia niin, että sähköinen kosketus voidaan varmistaa kipua aiheuttamatta.

5.5 Vesitainnutuslaitteisto on varustettava sähköisesti eristetyllä tuloluiskalla ja sen rakenteen on oltava sellainen ja sitä on käytettävä niin, että sisäänmenokohdassa ei tapahdu veden ylivuotoa.

5.6 Vesiallas on suunniteltava niin, että lintujen upotuksen syvyyttä voidaan helposti mukauttaa.

5.7 Vesitainnutuslaitteiston elektrodien on oltava koko vesialtaan mittaisia. Vesialtaan on oltava rakenteeltaan sellainen ja sitä on käytettävä niin, että kun ripustuskoukut siirtyvät veden yli, ne ovat jatkuvasti kosketuksessa maadoitustankoon.

5.8 Linnut on tuettava rinnastaan ripustusradan alusta tainnutusaltaaseen saakka, jotta ne pysyvät rauhallisina.

5.9 Vesitainnutuslaitteistoon on oltava pääsy, jotta tainnutetuille eläimille, jotka ovat jääneet vesialtaaseen linjalla tapahtuneen toimintahäiriön tai viivästyksen takia, voidaan suorittaa verenlasku.

5.10 Vesitainnutusvälineet on varustettava laitteella, joka näyttää ja kirjaa käytettyjen keskeisten sähköisten parametrien tiedot. Kirjattuja tietoja on säilytettävä vähintään yhden vuoden ajan.

6. Sikojen ja siipikarjan kaasutainnutusvälineet

6.1 Kaasutainnutuslaitteiden, kuljetushihnat mukaan lukien, on oltava sellaiset, että

a) kaasutainnutusmenetelmää voidaan soveltaa optimaalisesti;

b) eläimet eivät vahingoitu eivätkä ruhjoudu;

c) rimpuili ja ääntely on mahdollisimman vähäistä, kun eläinten liikkumista rajoitetaan.

6.2 Kaasutainnutuslaitteen on oltava varustettu niin, että se mittaa, näyttää ja kirjaa jatkuvasti kaasupitoisuuden ja altistusajan ja antaa selvästi näkyvän ja kuuluvan varoituksen, jos kaasupitoisuus laskee alle vaaditun tason. Laitte on asennettava niin, että henkilöstö näkee sen selvästi. Kirjattuja tietoja on säilytettävä vähintään yhden vuoden ajan.

6.3 Kaasutainnutuslaite on suunniteltava niin, että silloinkin, kun käytetään suurinta sallittua eläinmäärää, eläimet voivat asettua makuulle joutumatta toistensa päälle.

LIITE III

TEURASTAMOJEN TOIMINTAA KOSKEVAT SÄÄNNÖT

(15 artikla)

1. *Eläinten saapuminen, siirtäminen ja käsittely*

1.1 Eläinten hyvinvoinnista vastaavan tai suoraan hänen alaisuudessaan toimivan henkilön on järjestelmällisesti arviotava kunkin eläinerän saapuessa eläinten hyvinvointiin liittyvät näkökohdat ensisijaisesti seikkojen tunnistamiseksi. Varsinkin on määritettävä, millä eläimillä on hyvinvointiin liittyviä erityisiä tarpeita ja mitä toimenpiteitä tämän vuoksi tarvitaan.

1.2 Eläimet on purettava kuljetusvälineistä mahdollisimman nopeasti saapumisen jälkeen ja teurastettava ilman tarpeetonta viivytystä.

Sellaiset nisäkkäät, kaneja ja jäniksiä lukuun ottamatta, joita ei heti kuljetusvälineestä purkamisen jälkeen viedä teurastuspaikalle, on vietävä säilytystiloihin.

Eläimet, joita ei teurasteta 12 tunnin kuluessa teurastamoon saapumisesta, on ruokittava, minkä jälkeen niille on annettava kohtuullinen määrä ravintoa asianmukaisin väliajoin. Tällaisessa tapauksessa eläimille on varattava sopiva määrä kuivikkeita tai vastaavaa materiaalia, joka takaa asianmukaisen mukavuustason eläinlajin ja eläinten määrän mukaan. Materiaalin on varmistettava tehokas valuminen tai kyettävä imemään riittävä määrä virtsaa ja ulostetta.

1.3 Kuljetussäiliöitä, joissa kuljetetaan eläimiä, on pidettävä hyvässä kunnossa ja käsiteltävä varovasti, erityisesti, jos niiden pohja on rei'itetty tai joustava, ja

a) niitä ei saa heittää, pudottaa eikä kaataa;

b) ne on mahdollisuuksien mukaan lastattava ja purettava mekaanisesti vaakasuorassa asennossa.

Eläimet on purettava yksitellen aina, kun se on mahdollista.

1.4 Kun kuljetussäiliöitä sijoitetaan toistensa päälle, on huolehdittava siitä, että

a) rajoitetaan virtsan tai ulosteen putoamista alapuolella olevien eläinten päälle;

b) kuljetussäiliöt pysyvät paikoillaan;

c) ilmanvaihto ei esty.

1.5 Teurastuksessa on asetettava muihin eläimiin nähden etusijalle vieroittamattomat eläimet, maidossa olevat lypsyläimet, kuljetuksen aikana synnyttäneet naaraat ja kuljetussäiliöissä toimitetut eläimet. Jos tämä ei ole mahdollista, eläinten kärsimystä on lievennettävä erityisesti:

a) lypsämällä lypsyläimet vähintään 12 tunnin välein;

b) järjestämällä asianmukaiset olosuhteet imettämislle ja huolehtimalla vastasyntyneen eläimen hyvinvoinnista;

c) tarjoamalla vettä kuljetussäiliöissä toimitetuille eläimille.

1.6 Sellaisten nisäkkäiden, kaneja ja jäniksiä lukuun ottamatta, joita ei heti kuljetusvälineestä purkamisen jälkeen viedä teurastuspaikalle, saatavilla on jatkuvasti pidettävä juomavettä asianmukaisista juottolaitteista.

1.7 Eläimiä on tuotava tainnutukseen ja lopetukseen tasaisesti, jotta eläinten käsittelijöiden ei tarvitse hätistää eläimiä säilytyskarsinoista.

1.8 On kiellettyä:

a) lyödä tai potkia eläimiä;

- b) kohdistaa painetta erityisen herkkään ruumiinosaan siten, että tästä aiheutuu eläimelle vältettävissä olevaa kipua tai kärsimystä;
- c) nostaa tai vetää eläimiä päästä, sarvista, korvista, jaloista, hännästä tai turkista tai käsitellä niitä niin, että niille aiheutuu kipua tai kärsimystä.

Kieltoa, joka koskee eläinten nostamista jaloistaan, ei kuitenkaan sovelleta siipikarjaan, kaneihin ja jäniksiin.

- d) käyttää sauvoja tai muita välineitä, joissa on terävä kärki;
- e) vääntää, ruhjoa tai taittaa eläinten häntää tai tarttua eläinten silmiin.

1.9 Sellaisten välineiden käyttöä, jotka antavat sähköiskuja, on mahdollisuuksien mukaan vältettävä. Joka tapauksessa kyseisten välineiden käyttö on sallittua ainoastaan täysikasvuisten nautojen ja täysikasvuisten sikojen käsittelyssä silloin, kun ne kieltäytyvät liikkumasta ja kun eläimillä on tilaa siirtyä eteenpäin. Iskut eivät saa kestää sekuntia kauempaa, ne on jaksotettava asianmukaisesti ja ne saa antaa ainoastaan takapäin lihaksiin. Iskuja ei saa antaa toistuvasti, jos eläin ei reagoi.

1.10 Eläimiä ei saa kytkeä sarvista tai nenärenkaasta eikä niiden jalkoja saa sitoa yhteen. Jos eläimet on kytkettävä, köysien, liekojen tai muiden käytettävien välineiden on oltava:

- a) tarpeeksi lujia, että ne eivät katkea;
- b) sellaisia, että eläimet voivat tarvittaessa maata, syödä ja juoda;
- c) sellaisia, etteivät ne aiheuta mitään kuristumis- tai vahingoittumisvaaraa ja että eläimet voidaan irrottaa nopeasti.

1.11 Eläimiä, jotka eivät pysty kävelemään, ei saa raahata teurastuspaikalle, vaan ne on lopetettava paikassa, jossa ne makaavat.

2. Säilytyksessä pidettäviä nisäkkäitä (paitsi kaneja ja jäniksiä) koskevat lisäsäännöt

2.1 Kullakin eläimellä on oltava tarpeeksi tilaa nousta seisomaan, käydä makuulle ja yksittäin säilytettäviä nautoja lukuun ottamatta kääntyä.

2.2 Eläimet on pidettävä säilytyksessä turvallisesti niin, että ne eivät pääse karkaamaan, ja niitä on suojeltava petoeläimiltä.

2.3 Kunkin karsinan osalta on ilmoitettava näkyvällä merkillä siinä pidettyjen eläinten saapumispäivä ja -aika sekä, yksittäin säilytettäviä nautoja lukuun ottamatta, enimmäismäärä.

2.4 Joka päivä teurastamon ollessa toiminnassa on ennen eläinten saapumista valmistettava tarvittaessa välittömästi käyttöön otettavaksi eristyskarsinat sellaisia eläimiä varten, jotka tarvitsevat erityistä huolenpitoa.

2.5 Lisäksi eläinten hyvinvoinnista vastaavan tai muun henkilön, jolla on soveltuva kelpoisuus, on säännöllisesti seurattava säilytyksessä olevien eläinten terveydentilaa.

3. Verenlasku

3.1 Jos yksi henkilö vastaa eläinten tainnuttamisesta, ripustamisesta, nostamisesta ja verenlaskusta, hänen on suoritettava kaikki nämä toimet asianmukaisessa järjestyksessä yhdelle eläimelle ennen minkään niistä suorittamista toiselle eläimelle.

3.2 Pelkän tainnutuksen tai 4 artiklan 4 kohdan mukaisesti tapahtuvan teurastuksen tapauksessa on järjestelmällisesti katkaistava molemmat kaulavaltimot tai suoni, josta kaulavaltimot lähtevät. Sähköstimulaatio saadaan toteuttaa vasta kun eläimen tajuttomuus on varmistettu. Jatkokäsittely tai kaltaus saadaan toteuttaa vasta kun on varmistettu eläimen elonmerkkien puuttuminen.

3.3 Lintuja saa teurastaa automaattisella kaulankatkaisulaitteella vain silloin, kun voidaan varmistaa se, onko automaattinen laite tosiasiaa katkaissut molemmat verisuonet. Jos kaulankatkaisulaite ei ole toiminut, lintu on teurastettava välittömästi.

LIITE IV

KELPOISUUDEN TODENTAMISEEN LIITTYVIEN VAATIMUSTEN VÄLINEN VASTAAVUUS

(21 artikla)

7 artiklan 2 kohdassa luetellut teurastukseen liittyvät toimet	Kelpoisuuden todentamiseen liittyvät aiheet
Kaikki 7 artiklan 2 kohdan a–g alakohdassa luetellut toimet	Eläinten käyttäytyminen, eläinten kärsimys, tajunnan tila ja tuntemiskyky, eläinten stressi
a) eläinten käsittely ja hoito ennen niiden liikkumisen rajoittamista	Eläinten käsittelyyn ja niiden liikkumisen rajoittamiseen liittyvät käytännön näkökohdat
b) eläinten liikkumisen rajoittaminen tainnuttamista tai lopetusta varten	Mekaanisessa liikkumisen rajoittamisessa käytettävää väline-tyyppiä koskevien valmistajan ohjeiden tuntemus
c) eläinten tainnuttaminen	Tainnutusmenetelmiin liittyvät käytännön näkökohdat ja käytettävää tainnutuslaitetyyppiä koskevien valmistajan ohjeiden tuntemus Tainnutuksen ja/tai lopetuksen varamenetelmät Tainnutus- ja/tai lopetusvälineiden peruskunnossapito ja puhdistus
d) tainnuttamisen tehokkuuden arviointi	Tainnuttamisen tehokkuuden valvonta Tainnutuksen ja/tai lopetuksen varamenetelmät
e) elävien eläinten ripustaminen tai nostaminen	Eläinten käsittelyyn ja niiden liikkumisen rajoittamiseen liittyvät käytännön näkökohdat Tainnuttamisen tehokkuuden seuranta
f) elävien eläinten verenlasku	Tainnuttamisen tehokkuuden ja elonmerkkien puuttumisen valvonta Tainnutuksen ja/tai lopetuksen varamenetelmät Verenlaskuveitsien asianmukainen käyttö ja kunnossapito
g) teurastaminen 4 artiklan 4 kohdan mukaisesti	Verenlaskuveitsien asianmukainen käyttö ja kunnossapito Elonmerkkien puuttumisen valvonta
7 artiklan 3 kohdassa luetellut lopetukseen liittyvät toimet	Kelpoisuuden todentamiseen liittyvät aiheet
turkiseläinten lopetus	Eläinten käsittelyyn ja niiden liikkumisen rajoittamiseen liittyvät käytännön näkökohdat Tainnutusmenetelmiin liittyvät käytännön näkökohdat ja tainnutuslaitteita koskevien valmistajan ohjeiden tuntemus Tainnutuksen ja/tai lopetuksen varamenetelmät Tainnuttamisen tehokkuuden valvonta ja kuoleman vahvistaminen Tainnutus- ja/tai lopetusvälineiden peruskunnossapito ja puhdistus